

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	47994 Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47994
Назва ОП	Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гавриленко Тетяна Леонідівна, Цихмейструк Оксана Миколаївна, Квас Олена Валеріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.06.2021 р. – 01.07.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://surl.li/wrro>

Програма візиту експертної групи http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Osvitni_pedagogichni_nauki/Programa_vizitu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП “Освітні, педагогічні науки” (далі ОНП) створена з урахуванням вітчизняного та європейського досвіду підготовки аспірантів, практичних напрацювань Сковородинівської академії молодих учених, що діє з 2018р. Цілі ОНП та ПРН в ній враховують тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, які корелюють з глобалізаційними процесами та процесами інформатизації в світі. В університеті наявні всі умови для успішної реалізації даної ОНП: хороша матеріально-технічна база; наявність критичної маси науковців, які забезпечать успішність наукових пошуків аспірантів; внормованість організації освітнього процесу та можливість побудови індивідуальних освітніх траєкторій в умовах очного та дистанційного навчання; сприяння у набутті закордонного досвіду наукової та викладацької діяльності. Слід відзначити особливості даної ОНП, що орієнтована на розробленні і практичному втіленні в освітній процес новітніх педагогічних технологій, активних та інтерактивних форм, методів навчання і виховання; забезпеченні якістю освітньої діяльності у вищій школі, зокрема, вже на рівні університету, що вирізняє дану ОНП серед інших за даною спеціальністю. За результатами експертизи експертною групою встановлено відповідність усім критеріям з недовіками, які не є суттєвими для успішної реалізації даної ОНП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

- існування усталених наукових шкіл, Сковородинівської академії молодих учених та наявність критичної маси дослідників для успішного навчання за ОНП та здобуття наукового ступеня доктора філософії; - більшість ОК є авторськими курсами, які мають потужне кадрове, наукове, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, своєчасно оновлюються відповідно до тематики наукової роботи і стажування (підвищення кваліфікації) НПП; - зміст освітньої складової ОНП свідчить про її відповідність науковим інтересам аспірантів та можливість забезпечити їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Чітка кореляція тем наукових пошуків аспірантів з результатами наукових досліджень їхніх наукових керівників; - використання широкого спектру методів навчання, що сприяє досягненню встановлених ПРН; застосування інноваційних методів та організація ефективного дистанційного навчання; забезпечення інтеграції наукових досліджень зі змістом освітніх компонентів; систематична участь НПП у міжнародних стажуваннях, конференціях, яка сприяє вдосконаленню змісту ОК; - робота над подачею проєктних заявок та подальша реалізація грантів із залученням здобувачів освіти; забезпечення відкритого інформаційного контенту щодо цілей, змісту, ПРН, критеріїв оцінювання; - урахування інтересів стейкхолдерів при вдосконаленні ОНП; - хороша матеріально-технічна база та інформаційна підтримка кожного здобувача на рівні технічних засобів. Для дітей здобувачів та НПП функціонує “Дитячий універ”, де можна на певний час залишити дитину раннього та дошкільного віку. Існують чітка політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій; - форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими. Об'єктивність оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечується завдяки залученню до проведення підсумкових форм контролю двох екзаменаторів. Здійснюється опитування здобувачів з питань контрольних заходів, критеріїв та об'єктивності оцінювання, академічної доброчесності з подальшим аналізом отриманих результатів. - освітні компоненти програми дають можливість досягти заявлених цілей та ПРН, передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills); - комплексний підхід до інформування аспірантів про освітній процес, наявність ефективної системи запобігання та виявлення академічної недоброчесності; - відкритий доступ до опитувань та їх результатів, можливість зворотного зв'язку зі стейкхолдерами; - високий рівень культури якості аспірантської підготовки та дотримання інституційної політики, студентоцентрованість; - наявність системи всебічної підтримки здобувачів вищої освіти та осіб з особливими освітніми потребами за ОНП; - ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: епізодичне залучення зовнішніх професіоналів-практиків, експертів-галузі до проведення аудиторних занять; відсутність у відкритому доступі розкладів навчальних занять та заліково-екзаменаційних сесії для здобувачів денної та заочної форм навчання ОНП “Освітні, педагогічні науки” та доступу до інформації щодо врахування інтересів здобувачів ВО, роботодавців та академічної спільноти під час формулювання цілей та ПРН; у переліку вибіркового ОК недостатньо дисциплін за напрямом порівняльної педагогіки; відсутність у Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди пункту про залучення до проведення підсумкового контролю “додаткового» екзаменатора”, відсутність у окремих НПП наукових публікацій у фахових виданнях, дотичних до ОК 1.2 та 1.5; відсутня практика викладання дисциплін іноземною мовою, онлайн- та офлайн комунікації аспірантів з іноземними дослідниками та висвітлення на сайті ХНПУ результатів моніторингу щодо наукової та практичної діяльності аспірантів, виділення годин на попередній захист дисертаційного дослідження на кафедрі, де виконувалося дослідження. Рекомендовано: надавати публічний доступ до інформації щодо врахування інтересів здобувачів ВО, роботодавців та академічної спільноти під час формулювання цілей та ПРН; оновлювати перелік вибіркового ОК з урахуванням тем аспірантів-вступників та передбачити дисципліни за напрямом порівняльної педагогіки, розглянути можливість виділення годин на попередній захист дисертаційного дослідження на кафедрі, де виконувалося дослідження; запровадити практику викладання дисциплін іноземною мовою, розмістити на веб-сторінці відділу аспірантури і докторантури розклади навчальних занять та заліково-екзаменаційних сесії для здобувачів денної та заочної форм навчання ОНП “Освітні, педагогічні науки”; доповнити Положення про організацію освітнього процесу здобувачів

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди пунктом про приймання іспитів двома науково-педагогічними працівниками; посилити публікаційну активність науково-педагогічних працівників, дотичних до викладання ОК 1.2 та 1.5; систематично залучати до проведення аудиторних занять з аспірантами зовнішніх професіоналів-практиків, експертів-галузі; висвітлити на сайт ХНПУ результати моніторингу щодо наукової та практичної діяльності аспірантів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП «Освітні, педагогічні науки» (<http://surl.li/yqjn>) має чітко визначені цілі навчання: “розвиток інноваційно-орієнтованих напрямів науки та освіти, підвищення конкурентоспроможності кадрового потенціалу регіону, наближення якості вищої освіти до європейських стандартів”, що узгоджується з місією (<http://hnpu.edu.ua/uk/polityka-u-sferi-yakosti>) та Стратегією розвитку ХНПУ імені Г.С. Сковороди на 2021-2025рр. (<http://surl.li/yqky>). Місія ЗВО відповідає педагогічному профілю університету і зазначена як “формування освіченого українця – громадянина, патріота, професіонала, носія культури – шляхом удосконалення змісту науково-методичного супроводу якості педагогічної освіти і фундаментального оволодіння мистецтвом навчати й виховувати інших”. У стратегічних напрямках розвитку ЗВО зазначена наукова та інноваційна діяльність, що слугує обґрунтуванню наявності у ХНТУ імені Г. С. Сковороди освітньо-наукових програм. Мета ОНП 2020 р. – формування майбутнього дослідника як громадянина, патріота, носія культури, висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого до міжнародної академічної спільноти фахівця, здатного здійснювати дослідницько-інноваційну й професійно-педагогічну діяльність у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, що відповідає місії, візії (<http://hnpu.edu.ua/uk/polityka-u-sferi-yakosti>) та стратегічним напрямкам ЗВО. Водночас детальне вивчення змісту самої ОНП свідчить про додатковий фокус на розробленні і практичному втіленні в освітній процес новітніх педагогічних технологій, активних та інтерактивних форм, методів навчання і виховання; забезпеченні якістю освітньої діяльності у вищій школі, зокрема, вже на рівні університету, що вирізняє дану ОНП серед інших за даною спеціальністю.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОНП враховують інтереси усіх зацікавлених сторін. Так, на відеозустрічі з керівником та менеджментом ЗВО було підтверджено, що університет забезпечує навчання представників різних регіонів України, іноземних студентів, а також сам зацікавлений у випускниках даної ОНП. ЗВО постійно реагує на зовнішні та внутрішні виклики, ОНП кожного року оновлювалась. ОНП 2017-2021 рр. розміщені у публічному доступі. Перегляд відбувався за участю усіх основних стейкхолдерів: інституційних структур ЗВО, здобувачів, НПП, роботодавців. Документи, надані гарантом свідчать про щорічний перегляд ОНП (протокол засідання проектної групи освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 Освіта спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктор філософії ХНПУ імені Г. С. Сковороди №5 від 22.02. 2018 р.; №10 від 23.01.2020 р.; №12 від 21.01. 2021 р., тощо). У обговоренні змісту ОНП брали участь роботодавці, зокрема Н. Пономарьова, д. пед. н., професор, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди; Т. Щєбликіна, д. пед. н., професор, в. о. завідувачки кафедри англійської мови ХНПУ імені Г. С. Сковороди; В. Шейко, д. біол., професор, проректор з науково-педагогічної роботи СДПУ імені А. С. Макаренка, М. Євтух, д. пед. н., професор, академік НАПН України, головний науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України, член Наглядової ради ХНПУ імені Г. С. Сковороди; І. Єсікова, здобувачка, тощо. Їх пропозиції щодо перегляду змісту та заміни дисциплін вільного вибору, пропозиції щодо включення до ОНП нових дисциплін, запровадження постійного анкетування здобувачів було враховано (моніторингове дослідження запитів зовнішніх стейкхолдерів галузь знань 01 Освіта/педагогіка (<http://surl.li/yqww>); результати анкетування “Оцінювання співпраці з роботодавцями ОНП “011 Освітні, педагогічні науки” (<http://surl.li/zbzc>). Процес анкетування щодо внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів у ЗВО адмініструють Відділ менеджменту і моніторингу діяльності (<https://bit.ly/3uqHVNh>) та Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти (<http://smc.hnpu.edu.ua/>) Документи системи управління якістю у публічному доступі (<https://bit.ly/3hWRjGp>). ЗВО продемонстрував практики регулювання процесом управління надання якості освітніх послуг. На зустрічі з аспірантами підтверджено їхню залученість до вдосконалення ОНП, зокрема, членом робочої групи є Єсікова Ірина (здобувачка вищої освіти

третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки). Також аспіранти засвідчили проведення опитувань, результати яких оприлюднені (http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/ONP_anketa1.pdf) та свідчать про врахування їхньої думки при вдосконаленні освітньої і наукової складової ОНП. ЕГ рекомендує надавати публічний доступ до інформації щодо врахування інтересів здобувачів ВО, роботодавців та академічної спільноти під час формулювання цілей та ПРН.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОНП (<http://surl.li/yqjn>) та ПРН в ній враховують тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, які корелюють з глобалізаційними процесами та процесами інформатизації в світі (підтверджується вивченням нормативних ОК “Інноватика в галузі освіти”, “Грантова та проектна діяльність”, “Академічно і професійно орієнтоване спілкування”, тощо). Слід відзначити врахування в ОНП 2021 стандарту на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти” (<http://surl.li/piqw>) та положень звіту про майбутнє робочих місць 2020 (<https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2020>) та регіональний контекст програми, зокрема, під час створення ОНП було враховано результати аналізу освітніх кадрових проблем, викладених у програмі розвитку освіти “Новий освітній простір Харківщини на 2019 – 2023 роки» <https://goo.su/5lm1>, “Регіональної програми національно-патріотичного виховання молоді на 2019 – 2023 роки” <https://goo.su/5kTI>. На зустрічі з гарантом, НПП та випускниками підтверджено врахування досвіду школи молодого вченого (“Осінь школа Сковородинівської академії молодих учених (2018-2020 рр.)”), а також закордонних стажувань, які дали можливість запозичити європейський досвід підготовки аспірантів (зокрема, Університет кардинала Стефана Вишинського (Польща), Вища лінгвістична школа (м. Честохова, Польща), Газіантєпський університет (Туреччина) Університет Миколи Ромеріса (Литва)) та вивчення вітчизняного освітнього досвіду (УДПУ імені Павла Тичини, ТНПУ імені Володимира Гнатюка, Інститут вищої освіти НАПН України, тощо) – на зустрічі з НПП було підтверджено запозичення ідей щодо контролю якості академічної підготовки, організації та проведення опитувань, написання академічних текстів, формування організаційної культури науковця, тощо.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітній стандарт за даною ОНП відсутній. Водночас ПРН, у виразненні в ОНП (<http://surl.li/yqjn>), корелюють з вимогами Національної рамки кваліфікацій. Наприклад, “ПРН 7. Продемонструвати знання концепцій розвитку “материнських” і “національних” моделей вищої (університетської) освіти, розуміння процесів інтеграції, сталого розвитку суспільства, цифровізації в освітній галузі на сучасному етапі” та “ПРН 9. Володіти педагогічною рефлексією для виявлення своїх ресурсних можливостей, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, проектування стратегій саморозвитку і професійного зростання, освіти впродовж життя” відповідають знанням з НРК “Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності”, умінням “спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв’язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики”; “ПРН 3. Вести діалог і полілог на засадах професійної етики наукового співтовариства; застосовувати термінологію галузі наукового дослідження, виконувати письмовий переклад та письмовий анотаційний переклад текстів з дотриманням принципів академічної доброчесності” та “ПРН 6. Володіти типовими для науково-педагогічної комунікації лексико-синтаксичними моделями української та іноземних мов для вибору оптимальної мовної поведінки викладача ЗВО” відповідають комунікаціям з НРК “вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому” та “використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях”. ЕГ засвідчує відповідність програмних результатів навчання за даною ОНП вимогам НРК (редакція 2020 року) для восьмого кваліфікаційного рівня та стандарту на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти” (<http://surl.li/piqw>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Кореляція цілей ОНП зі місією та стратегією розвитку університету; врахування європейського та вітчизняного досвіду підготовки аспірантів при розробці й під час перегляду ОНП; врахування інтересів стейкхолдерів при вдосконаленні ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: відсутність у відкритому доступі інформації щодо врахування інтересів здобувачів ВО, роботодавців та академічної спільноти під час формулювання цілей та ПРН. Рекомендовано надавати публічний доступ до інформації щодо врахування інтересів здобувачів ВО, роботодавців та академічної спільноти під час формулювання цілей та ПРН.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Простежується відповідність критерію. ОНП розроблена з урахуванням набутого досвіду аспірантської підготовки, подібних закордонних програм, тенденцій розвитку галузі, що пов'язані з глобалізацією та інформатизацією освітньої галузі, що підтверджується наповнення нормативних ОК.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Згідно з ОНП (<http://surl.li/yqjn>) обсяг освітньої складової становить 50 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України “Про вищу освіту”. Обсяг чотирьох компонент, передбачених п.27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://bit.ly/3cAGp3x>), які забезпечують набуття відповідних компетентностей, становить: 1) здобуття глибинних знань зі спеціальності –12 кредитів ЄКТС (ОК “Розвиток світової та вітчизняної педагогічної думки”, “Теорія та методика викладання у вищій школі”, “Інноватика в галузі освіти”); 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – 4 кредити ЄКТС (ОК “Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів”); 3) набуття універсальних навичок дослідника – 6 кредитів ЄКТС (ОК “Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів”, “Грантова та проєктна діяльність”); 4) здобуття мовних компетентностей – 6 кредитів ЄКТС (ОК “Академічно і професійно орієнтоване спілкування”). Це відповідає пропорціям, які були визначені Порядком до внесення в нього змін Постановою КМУ від 03.04.2019 р. (<https://bit.ly/2y3Hr9b>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП (<http://surl.li/yqjn>) має чітку структуру і містить логічно пов'язані освітні компоненти, що забезпечують досягнення її цілей та програмних результатів навчання, які підкреслюється структурно-логічною схемою. Матриця відповідності визначених результатів навчання та компетентностей, викладені в ОНП, та Матриця відповідності компетентностей дескрипторам НРК вирізняються комплексністю та взаємопов'язаністю освітніх компонентів та їх спрямованістю на досягнення заявлених програмних результатів навчання. ЕГ констатує, що обов'язкові ОК, включені до ОНП, у сукупності призводять до досягнення програмних результатів навчання. В ОНП досягнення ПРН та формування компетентностей передбачено через синтез кількох ОК, в ЕГ є підстави стверджувати про можливість такого досягнення (зокрема, ПР1: ОК – 1.1 (ІК, ЗК1, ЗК2, ЗК3, ФК11, ФК12); ПР2: ОК – 1.1, 1.6 (ІК, ЗК1, ЗК2, ФК12, ФК13, ФК14); ПР6: ОК – 1.2, 1.6, 1.4, 1.7 (ІК, ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ФК13, ФК14, ФК15, ФК17, ФК18), тощо. Додатковий аналіз робочих програм навчальних дисциплін пересвідчив, що кожен ПРН реалістично охоплений змістом програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП (<http://surl.li/yqjn>) відповідає предметній області спеціальності 011 “Освітні, педагогічні науки”, що забезпечується такими освітніми компонентами як “Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів”, “Розвиток світової та вітчизняної педагогічної думки”, “Теорія та методика викладання у вищій школі”, “Інноватика в галузі освіти” та підкріплюється іншими ОК, зокрема “Академічно і професійно орієнтоване

спілкування”, “Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів”, “Грантова та проєктна діяльність”, тощо. Це підтверджує детальний аналіз ОНП. Зазначені освітні компоненти в сукупності дозволяють сформувати науково-методологічне підґрунтя для виконання наукової складової ОНП, результатом якої є підготовка кваліфікаційної роботи – дисертації за спеціальністю 011 галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У загальному обсязі освітньої складової ОНП (<http://surl.li/yqjn>) передбачено 13 кредитів ЄКТС (26 %) для трьох вибіркових дисциплін (обсягом 4 кредити (вибіркові дисципліни 1-го року навчання), 4 кредити (вибіркові дисципліни 2-го року навчання), 5 кредитів (вибіркові дисципліни 3-го року навчання)) із запропонованого Переліку дисциплін вільного вибору, що оприлюднений на сайті університету (<http://surl.li/szxe>). Каталоги вибіркових дисциплін третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки для 1, 2, 3 курсів на навчальний рік 2021/22 складаються з 50 дисциплін для кожного року навчання (<http://surl.li/ytqc>, <http://surl.li/ytqg>, <http://surl.li/ytrh>). ЕГ аналізує систему вибіркових дисциплін переконалась у наявній відмінності дисциплін, запропонованих для вибору здобувачам вищої освіти кожного року навчання. Дисципліни, що пропонуються на вибір, не дублюють одна одну, є різними за назвами та змістом. Відповідно до п. 5.13 Положення про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/zauz>) здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти (бакалавра, магістра) в Університеті та інших ЗВО за погодженням із своїм науковим керівником. Згідно п. 5.16 Положення обрання здобувачами дисциплін вільного вибору відбувається в першому, другому і четвертому семестрах для вивчення, відповідно на першому, другому і третьому роках навчання. Терміни обрання: для першого року навчання – протягом 10 днів після зарахування; для другого та третього року навчання – протягом 10 днів після оприлюднення на сайті центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти (п.5.18.). Кафедри, які забезпечують викладання вибіркових дисциплін, у період з 15 лютого по 1 березня кожного навчального року надають до відділу аспірантури і докторантури список дисциплін, які пропонуються для вибору здобувачам, робочі програми навчальних дисциплін, презентації цих дисциплін. Презентації дисциплін вільного вибору здобувачів розміщуються на сайті відділу аспірантури і докторантури, центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти, кафедри, яка забезпечує викладання вибіркових дисциплін. Представлення результатів навчання з кожної запропонованої дисципліни відбувається у вигляді анотації, які аспіранти можуть переглянути на відповідній сторінці відділу аспірантури і докторантури (<http://surl.li/zcaz>). Варто зазначити, що серед вибіркових дисциплін майже відсутні ОК за напрямом порівняльної педагогіки. ЕГ рекомендує оновлювати перелік вибіркових дисциплін з урахуванням тем аспірантів-вступників. Здобувачі підтвердили дотримання принципів академічної свободи під час вибору дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

За ОНП (<http://surl.li/yqjn>) здобуття практичних компетентностей (ІК, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ФК17-ФК23) передбачається за допомогою проходження здобувачами науково-викладацької практики (НВП) (обсягом 9 кредитів ЄКТС), що виконуються здобувачем у V семестрі протягом 5 тижнів (<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/2020-2024>) та практично зорієнтованих ОК (обсягом 6 кредитів ЄКТС) (1.6 Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів, 1.7 Грантова та проєктна діяльність). Упродовж практики аспіранти під керівництвом наукового керівника залучаються до проведення аудиторних занять відповідно до Положення про науково-викладацьку практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro_naykovo-vykladazky_praktuky.pdf). Практика здобувачів є наближеною до напрямів наукових досліджень здобувача й створює можливість апробувати результати досліджень, які проводяться під час написання дисертаційної роботи (п.4.4.). Викладацька складова практики охоплює: організаційну роботу (ознайомлення з нормативними документами); методичну роботу (підготовка до проведення занять); навчальну роботу (проведення занять, інших видів занять самостійної, індивідуальної роботи). Науково-дослідницький складник практики передбачає підготовку і публікацію матеріалів і праць, які є свідченням апробації дисертаційного дослідження, додатково відображають наукові результати дисертації. Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувача протягом конкретного періоду у формі заліку (підсумкова навчально-методична конференція). Захист науково-викладацької практики оцінюється за 100-бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за національною шкалою та за шкалою ECTS. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який забезпечує проведення аспірантами занять, консультує практикантів під час підготовки до лекційних та практичних занять, перевіряє і затверджує їх плани-конспекти, відвідує заняття, що проводять аспіранти, аналізує й оцінює їх, контролює виконання індивідуальних планів роботи практикантів. Підсумки з науково-викладацької практики підбиваються на засіданні кафедри, за участю усіх здобувачів. Звіт та протокол засідання відповідної кафедри про затвердження звіту подаються здобувачем до відділу аспірантури; зазначена документація зберігається в індивідуальному плані аспіранта, розглядаються і враховуються під час атестації (<http://surl.li/yxpb>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуттю соціальних навичок (softskills), які є важливими для наукової та педагогічної діяльності здобувачів ступеня доктора філософії, відповідають загальна компетентність ЗК5, ЗК7 та спеціальні компетентності ФК15, ФК17 програмні результати навчання ПРН6, ПРН11, тощо. Вказані компетентності досягаються та програмні результати навчання реалізуються за допомогою вивчення таких освітніх компонент, як “ Грантова та проєктна діяльність”, “Академічно і професійно орієнтоване спілкування”, “Інноватика в галузі освіти”, вибіркових дисциплін “ Науковий СтендАП (Science Slam): практикум ”, “Цифрові інструменти молодого науковця”, тощо, проходження науково-викладацької практики. Під час зустрічі аспіранти продемонстрували, що вони обізнані з поняттям соціальних навичок та їх роллю у професійній діяльності, наукові керівники надали практичні приклади застосування активних методів роботи з аспірантами, які безпосередньо чи опосередковано розвивають різні соціальні навички.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» затверджено 23.03.2021. <http://surl.li/piql>. На момент затвердження ОНП 2020 р. <http://surl.li/yqjn> (1 липня 2020р.) професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» був відсутній. Аналіз освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки» підготовки докторів філософії в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, затвердженого 30.03.21р <http://surl.li/wtrg>, зустрічі з гарантом ОНП та членами проєктної групи, зокрема, Н. Пономарьовою, доктором педагогічних наук, професором, деканом фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди, М. Євтухом, доктором педагогічних наук, професором, академіком НАПН України, головним науковим співробітником Інституту педагогіки НАПН України, членом Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні, членом Наглядової ради ХНПУ імені Г. С. Сковороди, І. Єсіковою, здобувачкою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти денної форми другого року навчання, спеціальність 011, А. Боярською-Хоменко, доктором педагогічних наук, доцентом, завідувачкою кафедрою освітології та інноваційної педагогіки, З. В. Ворожбіт-Горбатюк, доктором педагогічних наук, професором, кафедри освітології та інноваційної педагогіки, тощо, підтверджують, що зміст освітньої програми урахує вимоги професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП, її окремих освітніх компонентів, як у формі аудиторної, так і самостійної роботи, відповідає нормативним вимогам, цілям ОНП та здатний забезпечити досягнення програмних результатів навчання. Під час он-лайн зустрічей було підтверджено, що для з'ясування завантаженості здобувачів за ОНП застосовуються такі заходи: опитування здобувачів (http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/ONP_anketa1.pdf); моніторинг з боку гаранта ОП, викладачів та наукових керівників з подальшим обговоренням на засіданнях робочої група супроводу ОНП. Загальний фонд навчального часу складає 50 кредитів ЄКТС (1500 годин), з яких обсяг аудиторних занять становить 410 годин (27,3 %), а обсяг самостійної роботи здобувачів становить 820 години (54,7%), науково-викладацька практика 270 годин (18 %). Рекомендовано розглянути можливість виділення годин на попередній захист дисертаційного дослідження на кафедрі, де виконувалося дослідження.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма навчання за даною ОНП не використовується. За твердженням гаранта, в концепції розвитку ОНП визначено поступове запровадження елементів дуальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Організація освітнього та наукового процесу за ОНП сприяє формування у аспірантів всіх необхідних компетентностей для здійснення професійної наукової, викладацької та практичної дослідної діяльності. ОНП “Освітні, педагогічні науки” передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

До слабких сторін слід віднести: відсутня практика виділення годин на попередній захист дисертаційного дослідження на кафедрі, де виконувалося дослідження, недостатньо враховано при оновленні переліку вибіркових дисциплін теми досліджень аспірантів-вступників. Рекомендовано: оновлювати перелік вибіркових дисциплін з урахуванням тем аспірантів-вступників, у переліку вибіркових ОК передбачити дисципліни за напрямом порівняльної педагогіки, розглянути можливість виділення годин на попередній захист дисертаційного дослідження на кафедрі, де виконувалося дослідження.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП відповідає критерію 2. Структура та зміст ОНП відповідають предметній області визначеної для неї спеціальності. Організація освітнього та наукового процесу за ОНП сприяє формуванню у аспірантів всіх необхідних компетентностей для здійснення професійної наукової, викладацької та практичної дослідної діяльності. Водночас відсутня практика виділення годин на попередній захист дисертаційного дослідження на кафедрі, де виконувалося дослідження, недостатньо враховано при оновленні переліку вибіркових дисциплін теми досліджень аспірантів-вступників. Проте ці зауваження не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому розміщені на сайті університету <http://hnpu.edu.ua/uk/pravyła-pryyomu-do-hnpu-imeni-g-s-skovorody-u-2021-roci>. Прийом до аспірантури на здобуття вищої освіти за ступенем доктора філософії (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2021%20pk/Pravyła%20HNPU%202021/2021__12_Dodatok_12%20Aspirantura%20-%2029-06.pdf) здійснюється на конкурсній основі незалежно від джерел фінансування. Для здобуття наукового ступеня доктора філософії до аспірантури на конкурсній основі приймаються громадяни України, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за такими формами здобуття освіти: – денна форма навчання (на місця державного замовлення та на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб); – вечірня форма навчання (на місця державного замовлення та на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб); – заочна форма навчання (на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб). Підготовка іноземних громадян й осіб без громадянства здійснюється за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту) на підставі: міжнародних договорів України та / або міжнародних програм обміну чи академічної мобільності; договорів, укладених між університетом і закладами вищої освіти (науковими установами) інших країн щодо обміну вченими чи академічної мобільності. Вступники складають вступні іспити зі спеціальності, філософії та іноземної мови, за програмою, що відповідає рівню В2. Рейтинг вступників до аспірантури є у вільному доступі (<https://bit.ly/3vVGVJv>). ЕК в процесі аналізу правил прийому, в результаті бесіди з гарантом ОНП та керівником відділу аспірантури та докторантури виявлено, що правила прийому не містять дискримінаційних положень, є чіткими та зрозумілими для вступників.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на навчання здійснюється на конкурсній основі та регламентується Правилами прийому до аспірантури на здобуття наукового ступеня доктора філософії (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2021%20pk/Pravyła%20HNPU%202021/2021__12_Dodatok_12%20Aspirantura%20-%2029-06.pdf). Особи, які вступають на ОНП, складають вступний іспит зі спеціальності, філософії, з іноземної мови за програмою, яка відповідає рівню В2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Презентацію дослідницької пропозиції з обраної спеціальності заслуховують та оцінюють на засіданні предметної експертної комісії за критерієм “зараховано/не зараховано”. Вступники, які мають міжнародні сертифікати з іноземної мови не нижче рівня В2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня, звільняються від складання вступного іспиту з іноземної мови. Відповідно до Правил прийому ХНПУ імені Г.С. Сковороди особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі магістра (спеціаліста), призначаються додаткові вступні випробування (ДВВ). За результатами оцінки дослідницької пропозиції та ДВВ надається рекомендація для подальшої участі у конкурсному відборі. Іноземні громадяни проходять попередню співбесіду, щодо знання української мови. Програма вступних випробувань розміщена на сайті (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_asp_doktor/Vstup/o11.pdf). Її зміст

відповідає особливостям ОНП. Запропоновані питання охоплюють мету, зміст, методи, засоби, форми організації та контроль навчальної діяльності, логіку, методи та методіку науково-педагогічних досліджень, а також теоретичні основи педагогіки. Як зазначають здобувачі, вони були ознайомлені як із процедурою складання іспитів, змістовою частиною програм, так і з шифруванням робіт, що забезпечує об'єктивність оцінювання. На сайті розміщена детальна інформація про вимоги для вступників, документи для вступу, вартість навчання, терміни для зарахування тощо (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/abituriyentu-aspirantury-i-doktorantury>). ЕГ вважає, що зміст програм вступних іспитів загалом враховує особливості самої ОНП, однак програма вступного випробування з філософії для вступників на здобуття наукового ступеня доктора філософії (з нефілософських спеціальностей) (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_asp_doktor/Vstup/Filos.pdf) потребує узгодження з Правилами прийому та рахування особливостей ОНП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

З метою визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, розроблено і затверджено Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_poryadok_realizazii_prava_na_akadem_mob.pdf). Згідно з Положенням визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з закладами вищої освіти-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів, прийнятої у країні закладу вищої освіти-партнера, якщо в ній не застосовується ЄКТС. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що вони ознайомлені з можливістю опанування ОК в інших ЗВО України та закордоном. Гепенко Л.О., аспірантка зі спеціальності "Освітні, педагогічні науки" проходила стажування у Республіці Польща з 01.07.-08.08.2020 р. за свій рахунок (у дистанційній формі). Волкова Я. В., аспірантка зі спеціальності "Освітні, педагогічні науки" проходила стажування у Державному закладі вищої освіти Фінляндії – Західно-Фінляндському коледжі із польсько-українською фундацією – Інститутом Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці (за підтримки мерії м. Гуйтнінен у партнерстві із місцевими закладами освіти) з 25.05.20 р. до 12.06.20 р. Можливості щодо академічної мобільності для аспірантів цієї ОНП, вимоги, етапи, необхідний пакет документів висвітлено на сайті університету в підрозділі "Аспірантура і докторантура" (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/akademichna-mobilnist>). Під час розмови з аспірантами було встановлено, що вони обізнані про можливість академічної мобільності в інших ЗВО України та за кордоном.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті університету висвітлено Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди отриманих у неформальній освіті (<http://surl.li/szwv>). Згідно з Положенням визнання результатів навчання здобутих у неформальній освіті поширюється лише на нормативні дисципліни ОНП. Університет може визнати результати навчання, здобуті у неформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОНП. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, згідно Положення (п. 2.5), повинно передбачати такі обов'язкові етапи: подання заяви та документів (матеріалів), які можуть підтверджувати наведену в ній інформацію; формування кваліфікаційної комісії, яка визнає можливість визнання, форми та терміни проведення оцінювання для визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті; проведення оцінювання для визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Загальні правила прийому на навчання за ОНП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: програма вступного випробування з філософії для вступників на здобуття наукового ступеня доктора філософії (з нефілософських спеціальностей) потребує узгодження з Правилами прийому та рахування

особливостей ОНП. ЕГ рекомендує привести програму вступного випробування з філософії у відповідність до Правил прийому та особливостей ОНП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП та освітня діяльність за нею відповідають критерію 3. В університеті наявні чіткі й зрозумілі правила прийому на ОНП, які не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті. На рівні університету розроблений нормативний документ, що регулює питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Програма вступного випробування з філософії потребує узгодження з Правилами прийому та рахування особливостей ОНП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес на ОНП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди <http://surl.li/vhel> та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ХНПУ імені Г.С. Сковороди <http://surl.li/aabh>. Під час зустрічей зі здобувачами освіти Я. Опанасенко, Н.Маркіною, І.Єсіковою, В.Носовою, Ю. Матвійчук, О.Усиченко, Т.Грановською, Д.Кохан ЕГ з'ясувала про широкий спектр застосування методів при викладанні освітніх компонентів. Наприклад при опрацюванні ОК "Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів" О.Башкір використовувала роботу в групах, сторітелінг, технологію "Два-чотири-всі разом". При організації дистанційного навчання використовувались онлайн-платформи, додатки (Mentimeter), дошки (Padlet). Розглядаючи методику викладання дисципліни "Дидактика Вальдорфської педагогіки" можна виокремити такі методи, як візуалізацію, ритмізацію. Здобувачами було підтверджено також, що практику застосування інтерактивних технологій вони запозичили і для своїх дисертаційних досліджень. НПП було підтверджено реалізацію академічної свободи через добір методів та прийомів. На прикладі дисципліни "Теорія та методика викладання у вищій школі" у процесі її викладання було застосовано такі методи, як: інтелект-карти, сторітелінг, скрайбінг, синектика, навчальний проект, мікророзповідання, рефлексія, круглий стіл, написання есе (мальований скрайбінг був застосований при вивченні теми "Ідея автономії академічних свобод у європейському національному контексті", інтелект-карти було застосовано при опрацюванні про реалізацію компетентнісного підходу у вищій професійній освіті у межах теми "Філософія освіти XXI століття", сторітелінг був використаний при вивченні теми про становлення і розвиток ХНПУ). При організації дистанційної освіти було застосовано такі платформи як Google meet та Zoom, для комунікації з іноземними аспірантами WeChat. Відповідно до результатів опитування від відділу аспірантури і докторантури за 2021 рік 79,3% опитуваних аспірантів всіх ОНП ХНПУ зазначили, що форми, методи та методи, які застосовували викладачі дозволяють якісно реалізувати освітній процес, є доцільними та ефективними <http://surl.li/zazk>. Також 90,6 % опитуваних здобувачів цієї ОНП зазначили, що зміст ОНП надає можливості реалізувати нові методи та технології http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Anketa/Rezultatu_anketu_22_1.pdf.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо графіку та реалізації освітнього процесу розміщена на сайті <http://hnpu.edu.ua/uk/division/aspirantura-harkivskogo-nacionalnogo-pedagogichnogo-universytetu-imeni-gs-skovorody> та в системі Moodle. Здобувачка Носова В. під час зустрічі з фокус групою підтвердила, що на початку вивчення курсу під час проведення першого аудиторного заняття викладачі роз'яснювали механізм оцінювання, дискутували про очікувані результати здобувачів та висвітлювали ПРН, зміст матеріалу, який буде опрацьовуватись. Згідно з результатами опитувань, 84,4% аспірантів зазначили, що завчасно отримують інформацію про критерії, порядок, форми та строки проведення поточного контролю знань http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Anketa/Rezultatu_anketu_22_1.pdf. Навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів представлено на сайті <https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/2020-2024>. В документах наведено перелік компетентностей, набуття яких забезпечує вивчення певної дисципліни, очікувані ПРН, порядок оцінювання результатів навчання - критерії оцінювання, засоби діагностики результатів навчання, шкала оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Однією з провідних компетентностей в реалізації ОНП є дослідницька, що простежується через включення до обов'язкового блоку такі дисципліни: "Інноватика в галузі освіти", "Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів", "Грантова та проектна діяльність", під час викладання яких застосовуються такі дослідницькі методи, як дискусія, підготовка доповідей, метод проектів, метод "Генерування ідей", ділові ігри з моделюванням професійних ситуацій, брейнстремінг, метод рефлексивного аналізу. До вибіркового блоку ОНП внесені дисципліни, що сприяють розвитку дослідницьких умінь здобувачів, наприклад "Актуальні проблеми порівняльної педагогіки", "Методика організації наукової роботи", "Статистичні методи в педагогічних дослідженнях", після вивчення яких аспіранти поглиблюють вміння використовувати у професійній діяльності нормативно-правові та програмно-методичні документи, вміння аргументувати вибір форм, методів і технологій навчання, здійснювати наукове дослідження, оформлювати бібліографію та поетапно працювати над дисертаційною роботою, вміння в плануванні, організації та реалізації педагогічного есперименту тощо (<http://surl.li/ytrh>). Обговорення можливостей та способів поєднання досліджень та навчання здійснювалось під час засідань круглих столів, зокрема дистанційного круглого столу "Навчання через дослідження у процесі підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка" (14 квітня 2021 року) та регіонального круглого столу "Переваги і виклики змішаного навчання. Стратегії успіху в системі "здобувач-педагог-зацікавлені особи" (13 травня 2021 року) (<http://surl.li/zaqq>). За словами завідувача кафедри, керівника лабораторії освіти дорослих та педагогічного проектування А. Боярської-Хоменко науковий напрям, що пов'язаний з освітою дорослих та неперервною освітою знайшов відображення у дисертаційних дослідженнях здобувачів, а саме К. Шматько (<http://surl.li/zbio>). Проф. О.Попова зазначила, що тематика наукового напрямку який стосується інновацій в системі освіти корелюється з тематикою аспірантів про сучасні методологічні підходи (<http://surl.li/zbio>). Опрацювання тематики розвитку системи освіти в Україні в національному та регіональному контексті разом зі здобувачами здійснює і науковий керівник Л.Зеленська: здобувач С. Самойлов розробляє питання дитячого миротворчого руху в Україні, здобувачка освіти Н.Бурлаченко працює над організацією проблемного навчання на сторінках педагогічної преси, Т.Бондар захистила дисертацію на тему "Громадсько-просвітницька діяльність товариства "Знання" в Україні". За словами А.Боярської-Хоменко у 2019 році був реалізований проект "Візуальне мистецтво як засіб профілактики та подолання емоційного вигорання педагогів, де були залучені НПП, здобувачі" (<http://surl.li/zaqt>). Результати опитувань здобувачів свідчать, що 84,4 % опитуваних зазначили про забезпечення можливостей змісту ОНП здійснювати наукові дослідження <http://surl.li/zaqw>.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

На зустрічах з фокус-групами ЕГ встановлено, що викладачі систематично оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень, досвіду, здобутого протягом стажувань. Наприклад досвід А. Боярської-Хоменко, здобутий в процесі стажування "The Innovative Methods and Technologies of Teaching: the Newest in European Educational Practice" (Вища лінгвістична школа, м. Честохова, Польща) імплементований у зміст дисципліни "Грантова та проектна діяльність" у розділі про визначення ідеї проекту, аналізу проблем і постановки цілей, завдання, методи, результати проекту та визначення стратегій досягнення мети <http://surl.li/aabhx>. На зустрічі з фокус-групою, С.Васильєва зазначила що в процесі викладання вищезазначеної дисципліни проходила додатково стажування за індивідуальною програмою на кафедрі педагогіки у ХНУ імені В. Н. Каразіна. Також, С.Васильєва, після проходження стажування Innowacje w nauce i edukacji: wspolczesne wyzwania (Institute of International Academic and Scientific Cooperation Wyzsze Seminarium Duchowne Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego, Польща), інтегрувала теоретичний базис в зміст дисципліни "Інноватика в галузі освіти", деталізуючи упровадження педагогічних інновацій у освітній процес <http://surl.li/aabhx>. Методика викладання також висвітлює елементи інноваційності, наприклад, Башкір О.І, оновила методологію викладання ОК "Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів" <http://surl.li/aabib> на основі результатів стажувань "Uczciwosc akademicka" (Wyzsze Seminarium Duchowne Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego, Польща) і вебінару «Distance Learning Tools on the Example of Zoom and Moodle Platforms» (Educators and Scholars Educational Foundation, Instytut Badawczo-Rozwojowy), враховуючи популяризацію академічної доброчесності та вдосконалення роботи в цифровому освітньому середовищі. ЕГ було надано відповідні сертифікати, а НПП під час зустрічі підтвердили про своє професійне вдосконалення шляхом проходження стажувань, участі в проектах, короткотермінових стажувань за програмами Ed Camp, участі у вебінарах та конференціях. Відповідно до результатів опитування здобувачів цієї ОНП 84,4% опитуваних зазначили, що зміст ОНП дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності, а 75% опитуваних вказали про відповідність змісту ОНП науковим інтересам аспірантів <http://surl.li/zavd>.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Кафедра освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ співпрацює з Центром інноваційної та проектної діяльності, співробітники якого інформують здобувачів про проекти тематики яких дотичні до наукових інтересів здобувачів

<http://surl.li/zaty> та Центром міжнародного співробітництва і міжнародної освіти <http://hnpu.edu.ua/uk/division/intercoop>. Наприклад здобувачка Я. Волкова проходила стажування “Specificity of Finnish Education System” (West Finland College). Л.Гепенко пройшла стажування “Ewaluacja jakosci ksztalcenia w szkolnictwie wyzszym Unii Europejskiej – Polskie doswiadczenie” (Wyzsza Szkole Stosunkow Miedzynarodowych i Komunikacji Spolecznej w Chelmie, Польща). Здобувачам Р.Анацькому, Т.Бондар, Я.Волковій, І.Єсіковій, К.Кадашевич, Д.Кохан, Ю.Матвійчик, В.Носовій, Н.Овчар, Р.Рапаві, О.Усиченко була надана можливість пройти вебінар «Distance Learning Tools on the Example of Zoom and Moodle Platforms», про що свідчать надані ЕГ сертифікати під час акредитації, які також розміщені у вільному доступі на сайті <http://surl.li/zauc>. Інформація про грантову та проєктну діяльність розміщена на сайті університету <http://surl.li/zauf>. Досвід академічної мобільності у Польщі також має аспірантка М.Штефан за темою “Педагогічна та психологічна освіта як складова частина системи освіти України та країн ЄС” <http://surl.li/zauc>. Також М.Штефан долучалася до рецензування наукових робіт конференції “Society. Integration. Education” (Rezeknes Tehnologiju Akademija, Rezekne, Латвія). В розробці та реалізації проєкту «Візуальне мистецтво як засіб профілактики та подолання емоційного вигорання педагогів» взяли участь також наукові керівники А.Боярська-Хоменко А.Денисенко, Т.Твердохліб. До написання грантових заявок долучаються здобувачі, зокрема К. Галушко. Завдяки співробітникам Центру міжнародного співробітництва і міжнародної освіти, організовано гостьові лекції, дотичних до тематик дисертаційних досліджень здобувачів, наприклад 19 березня 2021 року проведено гостьову лекцію на тему “Особливості системи освіти дорослих у Німеччині”, спікером якої була Т.Клуберт (професор Аутсберського університету, Німеччина) <http://surl.li/zaub>. В університеті функціонує 7 міжнародних центрів, де розміщена література, яку, за твердженнями наукових керівників, здобувачі використовують при написанні дисертаційних досліджень <http://surl.li/zatw>. За словами А. Боярської-Хоменко у 2020 році кафедра отримала грант на навчання в ЄС від фонду House of Europe з тематикою “Навчання менеджменту в ЄС”. В процесі переговорних процедур знаходиться грант “Інклюзивний арт-хаб”. Можливість надати пропозиції та побажання щодо академічної мобільності, зазначивши коло своїх наукових інтересів можна за допомогою гугл форми <http://surl.li/zatv>.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін ОНП можна віднести: використання широкого спектру методів навчання, що сприяє досягненню встановлених ПРН; застосування інноваційних методів та організація ефективного дистанційного навчання; забезпечення інтеграції наукових досліджень зі змістом освітніх компонентів; систематична участь ННП у міжнародних стажуваннях, конференціях, яка сприяє вдосконаленню змісту ОК; робота над подачею проєктних заявок та подальша реалізація грантів із залученням здобувачів освіти; залучення здобувачів освіти до наукової діяльності у міжнародному просторі шляхом участі в конференціях, проходження стажувань, вебінарів, консультації з іноземними фахівцями; забезпечення відкритого інформаційного контенту щодо цілей, змісту, ПРН, критеріїв оцінювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

З огляду на чисельність аспірантів, ЕГ рекомендує активізувати участь аспірантів в академічній мобільності, сприяти онлайн- та офлайн комунікації аспірантів з іноземними дослідниками. Зважаючи на включення в ОНП дисципліни “Грантова та проєктна діяльність”, залучати здобувачів освіти до написання проєктних заявок та реалізації проєктів. Оскільки під час здійснення наукового дослідження, важливим фактором є презентування доробків на міжнародній арені, доцільно запровадити практику викладання дисциплін іноземною мовою.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Надані ЕГ факти, документи закладу в цілому демонструють відповідність ОНП критерію 4. Водночас аналіз слабких сторін щодо інтернаціоналізації за цією ОНП дає підстави зазначити недостатню комунікаційну активність аспірантів з метою наукового пошуку серед міжнародної наукової спільноти зважаючи на їх чисельність. Ндані ЕГ рекомендації щодо активізації академічної мобільності та висвітлення наукових здобутків аспірантів серед міжнародної наукової спільноти не впливають на якість реалізації ОНП, оскільки ХНПУ вже працює над стратегією реалізації вищезазначених рекомендацій. Так, наприклад для забезпечення викладання дисциплін іноземною мовою представники кафедри освітології та інноваційної педагогіки вже вдосконалюють робочі програми з врахуванням цього аспекту, а здобувачі освіти, з огляду на результати опитувань, висловлюють свою готовність до роботи над підготовкою проєктних заявок та академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Питання організації та проведення контрольних заходів визначається у низці документів: Положенні про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди (у новій редакції) (<http://surl.li/vhel>); Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/zauz>), Положенні про науково-викладацьку практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди (у новій редакції) (<http://surl.li/zava>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання аспірантів конкретизовано у РНП дисциплін та силабусах, оприлюднених на веб-сторінці кафедри у розділі “Навчально-методичне забезпечення освітніх компонент” (<http://surl.li/aabid>). Їх аналіз засвідчив, що в освітньому процесі використовуються переважно поточний (усне опитування, виступи з доповідями, співбесіда, експрес-контроль, письмовий контроль, тестування, ІНДЗ, самоконтроль тощо) та підсумковий контроль (заліки, іспити, захист звіту з науково-викладацької практики), які дозволяють встановити досягнення результатів навчання за конкретними ОК. У РНП чітко визначено кількість балів, що можуть отримати здобувачі під час опанування навчальної дисципліни; розподіл балів за різними видами діяльності є збалансованим. Важливо, що у силабусах ОК зазначено форми контрольних заходів та оцінювання за допомогою яких можна діагностувати сформованість кожного ПРН. На зустрічі зі здобувачами різних років навчання було з'ясовано, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання повідомляються викладачами на першому навчальному занятті, відображаються у силабусах, а також на університетській платформі Moodle. Вони є чіткими та зрозумілими для них. Поточний контроль здійснюється впродовж семестру на всіх видах навчальних занять, підсумковий контроль відбувається у формі заліку та екзамену. Зрозумілими для здобувачів є критерії оцінювання науково-викладацької практики. З'ясовано, що підсумковий контроль проводиться відповідно до графіку освітньо-наукового процесу (<http://surl.li/zavb>), розміщеного на веб-сторінці відділу аспірантури і докторантури. Водночас у відкритому доступі відсутні розклади навчальних занять та заліково-екзаменаційних сесії. Двічі на рік на засіданні кафедри аспіранти звітуються про виконання індивідуального плану роботи. Під час атестації до уваги беруться такі види діяльності здобувачів, як: публікаційна активність, участь у наукових заходах, академічна мобільність, робота над дисертацією. Результати атестації затверджуються рішенням кафедри. Установлено, що в ХНПУ систематично здійснюється опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня, зокрема з питань форм контролю та критеріїв оцінювання (<http://surl.li/aabif>). Так, результати онлайн опитування здобувачів даної ОНП у 2021 р. показали, що 84,4% респондентів були завчасно поінформовані про критерії, форми та строки проведення контрольних заходів, 15,6% - поінформовані частково (<http://surl.li/zavd>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти не затверджений. Тому форма атестації здобувачів, які навчаються за цією ОНП, регламентуються Постановою Кабінету Міністрів України № 167 від 06.03.2019 р. “Про присудження ступеня доктора філософії” (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>) та внутрішніми документами ЗВО: Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії ХНПУ імені Г.С.Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro-pidgotovky_doktora_filosofii.pdf) та Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Org_osv_pr_zd_3riv.pdf). Відповідно, у розділі 3 ОНП зазначено, що атестація випускників, які здобувають ступінь доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою ХНПУ імені Г.С.Сковороди на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації (https://e44efod1-d405-44c6-b7ff-4f92f32e81d8.filesusr.com/ugd/f8277c_635f18d6ae794ce181c839776025ea11.pdf). З урахуванням окреслених вимог у 2020–2021 рр. 16 аспірантів захистили дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, з них – 3 (О.Кім, Д.Кохан, Ду Цзінсюй), які навчалися за ОНП, що акредитується.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Інформування здобувачів про контрольні заходи відбувається викладачами та науковими керівниками. На веб-сторінці кафедри освітології та інноваційної педагогіки оприлюднено РНП дисциплін та силабуси, де зазначено форми контрольних заходів (<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/2020-2024>). Відповідна інформація представлена і на платформі Moodle. На зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що правила проведення контрольних заходів є

доступними, чіткими і зрозумілими. З метою забезпечення об'єктивності оцінювання навчальних досягнень здобувачів у ХНПУ згідно з п.8.2.7 Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/vhel>) іспити приймають два науково-педагогічні працівники, один із яких проводить навчальні заняття. «Додатковий» екзаменатор призначається рішенням кафедри. Під час зустрічі з адміністративним персоналом керівник відділу аспірантури та докторантури І.Разуменко повідомила, що на третьому (освітньо-науковому) рівні така практика проведення іспитів була ініційована Радою молодих учених університету (протокол № 1 засідання Ради молодих учених університету від 18.02.2020 р.) та з 2020/21 н.р. упроваджена в освітній процес. Проте у Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/zausz>) ця новація не знайшла відображення. На резервній зустрічі НПП, які викладають на цій ОНП, підтвердили факт залучення до приймання іспитів “додаткових” екзаменаторів та відмітили важливість упровадження такої практики задля реалізації принципу об'єктивності у контролі й оцінюванні навчальних досягнень аспірантів та збереженні наступності у проведенні контрольних заходів із попередніми рівнями вищої освіти. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди здобувачі, які отримали під час екзаменаційної сесії незадовільні оцінки, мають право на ліквідацію академічних заборгованостей. Аспірантам, які через поважні причини не змогли скласти заліки та іспити у встановлені терміни, визначаються індивідуальні строки ліквідації академічної заборгованості. У випадку, якщо здобувач не погоджується з результатом підсумкового оцінювання, він має право звернутися до завідувача відділом аспірантури і докторантури з відповідною заявою, яка в подальшому розглядається апеляційною комісією. За даними учасників фокус-груп (гаранта, НПП, здобувачів, адміністративного персоналу) конфлікту інтересів або порушення процедур проведення контрольних заходів на ОНП не було. Цей факт підтверджують і результати анонімних опитувань, проведених серед аспірантів у 2021 р. (<http://surl.li/zavd>; <http://surl.li/zazk>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ХНПУ регламентується Кодексом академічної доброчесності в ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/vhez>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності (<http://surl.li/zbac>). Популяризація принципів академічної доброчесності серед здобувачів ОНП відбувається завдяки системі заходів: 1) інформуванню здобувачів викладачами та науковими керівниками про необхідність самостійного виконання навчальних та науково-дослідних завдань, посилання на джерела інформації, надання достовірної інформації про результати наукової діяльності тощо; 2) наявності у силабусах ОК розділу “Політика щодо академічної доброчесності”; 3) проведенню просвітницьких заходів: круглих столів (“Академічна доброчесність”; “Що таке самоплагіат?”), семінарів (“Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах”, “Реєстрація авторського права на службовий/авторський твір”), вебінарів (“Академічна доброчесність: теорія та практика”, “Відкрита наука: європейський досвід та українські реалії”) та ін. Ця інформація була підтверджена під час зустрічей зі здобувачами та НПП, а також результатами проведеного опитування серед аспірантів (<http://surl.li/zavd>). Перевірка рукописів наукових праць здобувачів на наявність текстових запозичень здійснюється безкоштовно за допомогою програми Unicheck (Договір про надання послуг №10-18 від 15.10.2018 р.). Гарантом ОНП були надані протоколи перевірок дисертацій здобувачів означеною програмою (<http://surl.li/zbaa>), що підтверджують високий рівень їх унікальності. Відповідно до Інструкції про порядок перевірки дисертацій аспірантів і докторантів на наявність академічного плагиату (<http://surl.li/zazy>) перевірка дисертацій аспірантів відбувається у кілька етапів: первинна (науковим керівником), технічна (Інститутом інформатизації освіти), змістовна (Тимчасовою експертною комісією), оскарження (Комісією з етики та управління конфліктами). За 10 днів до захисту всі дисертації оприлюднюються на веб-сторінці “Разові спеціалізовані вчені ради” (<http://surl.li/aabij>). У ХНПУ діє Група сприяння академічній доброчесності, основними завданнями якої є координація дотримання АД на ОНП, популяризація відповідних принципів серед учасників освітнього процесу (<http://surl.li/vibi>). Для здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності на ОНП спеціальностей функціонує Комісія з питань академічної доброчесності, яка створюється та очолюється гарантом ОНП. У разі порушення академічної доброчесності з боку здобувачів та науково-педагогічних працівників, вони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства (<http://surl.li/vhez>). На цій ОНП таких випадків не було. Наведені факти дають підстави висувати, що в ХНПУ на належному рівні сформована культура академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу; основні положення внутрішніх документів університету щодо академічної доброчесності реалізуються у практичній площині.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими. Аспіранти вчасно інформуються про них. Об'єктивність оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечується завдяки залученню до проведення підсумкових форм контролю двох екзаменаторів. Дотриманню принципів академічної доброчесності сприяє система заходів (інформування, проведення просвітницьких заходів, безкоштовна перевірка

наукових робіт за допомогою програми Unicheck). У ХНПУ визначено чітку послідовність перевірки дисертацій здобувачів на унікальність. Здійснюється опитування здобувачів з питань контрольних заходів, критеріїв та об'єктивності оцінювання, академічної доброчесності з подальшим аналізом отриманих результатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До слабких сторін слід віднести: відсутність у відкритому доступі розкладів навчальних занять та заліково-екзаменаційних сесій; відсутність у Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди пункту про залучення до проведення підсумкового контролю “додаткового” екзаматора. Рекомендовано: розмістити на веб-сторінці відділу аспірантури і докторантури розклади навчальних занять та заліково-екзаменаційних сесій для здобувачів денної та заочної форм навчання ОНП “Освітні, педагогічні науки”; доповнити Положення про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди пунктом про приймання іспитів двома науково-педагогічними працівниками.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП відповідає Критерію 5. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими, оприлюднюються вчасно. Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти дотримуються правил і процедур проведення контрольних заходів. На ОНП популяризується академічна доброчесність, використовуються технологічні рішення для перевірки наукових робіт на унікальність. Водночас на сайті ХНПУ не оприлюднено розклади навчальних занять та заліково-екзаменаційних сесій для здобувачів денної та заочної форм навчання ОНП “Освітні, педагогічні науки”; у Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди не відображено вимогу про приймання іспитів двома науково-педагогічними працівниками. Проте ці зауваження не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До викладання на ОНП залучено 14 науково-педагогічних працівників, із них 12 докторів наук, 2 – кандидати наук. Викладачі мають публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема, Web of Science (професори С.Васильєва, В.Ворожбіт-Горбатюк, Л.Зеленська, М.Култаєва, О.Попова, Н.Радіонова, Н.Ткачова, Л.Штефан); є головами/членами постійно діючих і разових спеціалізованих вчених рад (професори В.Ворожбіт-Горбатюк, Л.Зеленська, М.Култаєва, Н.Радіонова, Н.Ткачова, Л.Штефан); неодноразово брали участь в атестації науково-педагогічних працівників як офіційні опоненти (професори Л.Зеленська, М.Култаєва, Л.Штефан); є членами редакційних колегій фахових видань України та зарубіжжя (професори Л.Зеленська, М.Култаєва, Н.Радіонова, Н.Ткачова, Л.Штефан); мають сертифікат про володіння англійською мовою на рівні B2 (доц. А.Боярська-Хоменко) тощо. Аналіз відомостей про самооцінювання ОНП загалом засвідчив відповідність ОК академічній та професійній кваліфікації викладачів. Наприклад, професор М.Култаєва (ОК 1.1 “Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів”) є доктором філософських наук, має публікації у фахових виданнях України та виданнях, включених до наукометричної бази Web of Science, є автором одноосібної та колективних монографій, що відповідають змісту ОК; до 2020 р. – головний редактор наукового видання “Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди. Серія: Філософія”, член редакційної ради у закордонних виданнях – “Towarzystwo Pedagogiki Filozoficznej”, “Forum Pedagogiczne”; професор Л.Штефан (ОК 1.3 “Розвиток світової та вітчизняної педагогічної думки”) є доктором педагогічних наук, автором численних наукових та науково-методичних праць з питань історії педагогіки, науковим керівником аспірантів (за її керівництва захищено 15 кандидатських дисертацій з історії педагогіки та порівняльної педагогіки), у 2019-2020 рр. пройшла стажування у ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет” з теми “Особливості викладання курсів “Історія педагогіки” та “Порівняльна педагогіка”; професор Л.Зеленська (ОК 1.4 “Теорія та методика викладання у вищій школі”) є доктором педагогічних наук, має низку наукових статей з означеної дисципліни, є укладачем навчально-методичних матеріалів з цього ОК, членом спеціалізованої вченої ради Д 64.053.04 у ХНПУ зі спеціальностей 13.00.01, 13.00.04. Водночас ЕГ констатує, що НПП, залучені до викладання ОК 1.2 “Академічно і професійно орієнтоване спілкування” (проф. Т.Щебликіна, проф. О.Тарарак, доц. С.Лембік), ОК 1.5 “Інноватика в галузі освіти” (проф. С.Васильєва) не мають дотичних до змісту цих ОК наукових публікацій у фахових виданнях.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору науково-педагогічних працівників регулюється Положенням про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Konkurs_na_posady.pdf). Гарант ОНП Л.Рибалко та представник відділу кадрів Н.Горькова повідомили, що при доборі викладачів на ОНП до уваги бралися такі показники: наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання; наукова діяльність (публікаційна активність, залучення до міжнародної мобільності тощо); досвід роботи. ЕГ встановила, що процедури конкурсного добору науково-педагогічних працівників є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для реалізації ОНП “Освітні, педагогічні науки”.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час роботи експертної групи встановлено факт залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Співпраця з роботодавцями відбувається на основі укладених договорів, зокрема з: 1) ЗВО України та м.Харкова (Центральноукраїнським державним педагогічним університетом імені В.Винниченка, Миколаївським національним університетом імені В.О.Сухомлинського, ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет”, Прикарпатським національним університетом імені В.Стефаника, Харківським національним університетом імені В.Н.Каразіна, Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця та ін. <https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/zakladi-vishoyi-osviti>); 2) НАПН України та її науково-дослідними установами (<http://surl.li/zben>); 3) громадськими організаціями (Міжнародною фундацією науковців та освітян, Всесвітнім науковим ноосферно-онтологічним товариством <https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/gromadski-organizaciyi>). З'ясовано, що роботодавці беруть участь в обговоренні змістового наповнення ОНП та окремих ОК, у звітних конференціях з науково-дослідної практики, у фахових семінарах з апробації дисертаційних досліджень здобувачів, у проведенні вебінарів, майстер-класів, конференцій та семінарів; залучають аспірантів до публікації у наукових виданнях. Цю інформацію було підтверджено під час зустрічі з роботодавцями та гарантом ОНП, під час ознайомлення з інформацією на веб-сторінці кафедри освітології та інноваційної педагогіки (<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/news-2>; <https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/news-4>; <https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/news-5>). Позитивною практикою в ХНПУ є опитування роботодавців щодо основних напрямів співпраці із ЗВО. Важливо, що результати проведеного анкетування засвідчили їхню готовність брати участь в удосконаленні ОНП та освітнього процесу (http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/ONP_anketa2.pdf).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ з'ясувала, що на ОНП існує практика залучення до проведення навчальних занять провідних фахівців у галузі освіти та педагогіки як “гостьових” лекторів. Так, у 2021 р. відбулися лекції доктора філософії, міського голови гміни Громадка Болеславецького повіту Нижнесілезького воєводства (Польща) Д.Павліши на тему “Діяльність університету третього віку в Громадці”; доктора філософії, доцента Університету економіки в м.Бидгощі (Польща) М.Кесі на тему “Тайм-менеджмент у дистанційній освіті”; доктора габілітованого, доцента кафедри педагогіки з фокусом на освіту дорослих Аугсберзького університету (Німеччина) на тему “Особливості системи освіти дорослих у Німеччині» (<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/news-3>). Професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців долучаються до освітнього процесу в ролі консультантів (наприклад, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор Л.Лук'янова; доктор педагогічних наук, професор О.Аніщенко; доктор педагогічних наук, професор Т.Іванова; кандидат педагогічних наук, доцент С.Ізбаш та ін.) (<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/news-3>). Водночас, на думку ЕГ, така практика видається дещо обмеженою та потребує більш систематичного залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення навчальних занять.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система і процедура професійного розвитку викладачів регулюється Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/stazhyvanya.pdf). У документі визначено види, форми, обсяг, періодичність, процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації викладачів. Під час ознайомлення з веб-сторінкою кафедри освітології та інноваційної педагогіки, відомостями про самооцінювання, а також під час зустрічі з академічним персоналом було з'ясовано, що викладачі підвищують свою кваліфікацію у ЗВО України та зарубіжжя, у процесі неформальної та інформальної освіти. Гарантом ОНП були надані відповідні свідоцтва та сертифікати НПП. Їх вивчення засвідчило, що викладачі систематично підвищують свій професійний

рівень як в українських (А.Боярська-Хоменко, С.Золотухіна, Л.Рибалко, Н.Ткачова, Л.Штефан), так і закордонних ЗВО (С.Васильєва, В.Ворожбіт-Горбатюк, Л.Зеленська, С.Лупаренко, Л.Рибалко); беруть участь у вебінарах, семінарах, тренінгах (О.Башкір, А.Боярська-Хоменко, С.Васильєва, О.Попова) та в подальшому впроваджують отримані знання та уміння в освітній процес. Під час резервної зустрічі НПП повідомили, що керівництво ХНПУ зацікавлено у професійному розвитку викладачів і створює умови для проходження ними стажування та підвищення кваліфікації в інших ЗВО, що підтверджують підписані договори про співпрацю (<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/zakladi-vishoyi-osviti>). В ХНПУ реалізуються власні програми підвищення професійного рівня НПП, які були опановані викладачами кафедри освітології та інноваційної педагогіки. Цьому сприяє структурний підрозділ університету – Науково-методичний тренінговий центр соціального і професійного розвитку людини (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukovo-metodychnyy-treningovyy-centr-socialnogo-ta-profesiynogo-rozvytku-lyudynu>). Окрім того, на резервній зустрічі було встановлено, що в ХНПУ розроблено та представлено та обговорено проект Положення про рейтингове оцінювання діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників у ХНПУ імені Г.С.Сковороди, у якому передбачено здійснення моніторингу рівня професіоналізму НПП (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Proekt/Proekt_pol_reiting_0406.pdf). Рейтингове оцінювання діяльності викладачів передбачається увести з 2021/22 н.р. Отже, система професійного розвитку НПП відповідає потребам та інтересам викладачів ОНП, а результати процедур підвищення кваліфікації відображаються у корекції змістового наповнення ОК.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП здійснюється відповідно до таких внутрішніх документів: Положення про систему стимулювання якісної і ефективної роботи науково-педагогічних і інших категорій працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_pro_sustemy_stumylyuvannya.pdf), Положення про нагородження медаллю «Г.С. Сковорода» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20nagorodzhennya%20medally%20Skovorody.pdf). Система заходів зі стимулювання НПП передбачає матеріальні (преміювання) й моральні (медаль “Г.С.Сковорода”, грамоти, подяки) заохочення за досягнення у професійній та науковій діяльності. За інформацією, наданою гарантом та головним бухгалтером, упродовж останніх років серед інших НПП було відзначено й долучених до ОНП: С.Золотухіну, М.Култаєву, С.Лембик, Л.Штефан (преміювано у розмірі 2 тис. грн., витяг з наказу від 28.12.2018 р. № 176); А.Боярську-Хоменко (нагороджено Почесною грамотою, витяг з наказу від 26.09.2019 р. № 143); О.Башкір, С.Лупаренко (нагороджено пам’ятними посвідченнями та премійовано у розмірі 2 тис. грн., витяг з наказу від 17.12.2020 р. № 173); Л.Штефан (нагороджено медаллю “Г.С.Сковорода”, витяг з наказу від 18.05.2021 р. № 81). Досягнення НПП висвітлюються в університетській газеті “Учитель” (<http://hnpu.edu.ua/uk/newspaper>). Тож, ЕГ переконалася, що в ХНПУ діє система заохочень науково-педагогічних працівників, що стимулює розвиток їхньої професійної майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До викладання та наукового керівництва дисертаційними роботами аспірантів залучені науково-педагогічні працівники високої кваліфікації. Роботодавці беруть участь в організації та реалізації освітнього процесу. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів. У ХНПУ запроваджено систему моральних і матеріальних заохочень науково-педагогічних працівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

До слабких сторін слід віднести відсутність у окремих НПП наукових публікацій у фахових виданнях, дотичних до ОК 1.2 та 1.5; епізодичне залучення зовнішніх професіоналів-практиків, експертів-галузі до проведення аудиторних занять. Рекомендовано посилити публікаційну активність науково-педагогічних працівників, дотичних до викладання ОК 1.2 та 1.5; систематично залучати до проведення аудиторних занять з аспірантами зовнішніх професіоналів-практиків, експертів-галузі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом академічна та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, задіяних у викладанні та науковому керівництві на ОНП, відповідають установленим вимогам та дозволяють забезпечити визначені в ОНП цілі та ПРН. Процедура конкурсного добору викладачів є чіткою та прозорою. Науково-педагогічні працівники систематично підвищують кваліфікацію в українських та зарубіжних ЗВО, а також під час неформальної освіти. У ХНПУ функціонує система заохочень науково-педагогічних працівників. Проте відзначено відсутність у окремих НПП наукових публікацій у фахових виданнях, дотичних до ОК та епізодичне залучення до проведення аудиторних занять з аспірантами професіоналів-практиків, експертів-галузі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ встановила, що у ХНПУ функціонує сучасна бібліотека, фонди навчальної та наукової літератури постійно оновлюються. За даними директора наукової бібліотеки О.Коробкіної, у 2020 р. її фонди поповнилися понад 2 тис. видань. Наукова бібліотека ХНПУ входить у мережу бібліотек м. Харкова. Відтак здобувачі мають електронну “єдину картку читача” і можуть користуватися фондами інших бібліотек міста. У бібліотеці є доступ до мережі Інтернет, вільний Wi-Fi, електронний каталог, репозитарій наукових праць, доступ до баз Scopus та Web of Science, що було продемонстровано її очільницею. Для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня створена окрема читальна зала, де є алфавітний каталог дисертацій та авторефератів, зберігаються дисертації та автореферати. Працювати з різними типами джерел аспіранти можуть і в ауд. 315 (представлено наукові праці з педагогіки, періодичні видання, автореферати) та Китайському і Турецькому культурних центрів (містять публікації науковців цих країн). Навчальні заняття проходять переважно в ауд. 307-В та 316-В, які обладнані сучасними технічними засобами (ноутбуком, комп'ютерами, мультимедійними проекторами, екранами, фліпчартом, мультитордом), мають вільний Wi-Fi. Вони є зручними для проведення групових занять та індивідуальних консультацій здобувачів з викладачами й науковими керівниками. Аспіранти мають доступ до навчально-методичних матеріалів через веб-сторінку кафедри освітології та інноваційної педагогіки та систему Moodle. ЕГ дійшла висновку, що матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення є достатнім для реалізації ОНП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час огляду матеріально-технічної бази, зустрічей із НПП, здобувачами, адміністративним та допоміжним персоналом було з'ясовано, що у ХНПУ забезпечено безоплатний доступ НПП і здобувачам до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП. Вільним є доступ до мережі Internet, електронних ресурсів наукової бібліотеки (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gsskovorody>), платформи Moodle (<http://lms.hnpu.edu.ua/moodle/>), що підтверджено результатами анкетування аспірантів ОНП “Освітні, педагогічні науки” (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Anketa/Rezultatu_anketu_22_1.pdf). Здобувачі мають можливість безкоштовно перевірити рукописи наукових статей та дисертацій на наявність текстових запозичень за допомогою програми Unichack. Для реалізації культурних та особистих потреб здобувачів та НПП створено культурно-мистецький центр (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/kulturno-mystecky-centr>); організовано безкоштовний Speaking Club. Аспіранти можуть безперешкодно відвідувати спортивний корпус, відкриті спортивні майданчики. У кожному корпусі ХНПУ працюють їдальні та буфети. Здобувачі мають змогу на постійній основі або тимчасово проживати в гуртожитку. У гуртожитку та в одному із навчальних приміщень університету є медпункти.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище, яке створено в ХНПУ, є безпечним для життя й здоров'я здобувачів і НПП та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. За безпеку освітнього середовища відповідає Служба з режиму і безпеки (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/sluzhba-z-rezhymu-i-bezpeky>), Відділ з питань надзвичайних ситуацій і цивільного захисту населення (<http://hnpu.edu.ua/division/viddil-z-pytan-nadzvychnaynyh-sytuacij-i-cyvilnogo-zahystu-naseleण्या>), Експлуатаційно-технічний відділ (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/eksplyuatsiyno-tehnichnyy-viddil>). Під час трансляції було продемонстровано наявність у навчальних приміщеннях та спортивному корпусі вогнегасників. У медичному пункті всім учасникам освітнього процесу можна отримати первинну допомогу, здобувачам - безкоштовно здати ПЦР-тест на COVID-19, НПП - безкоштовно пройти вакцинацію проти COVID-19. У ХНПУ функціонує Психологічна служба (<http://liderstudent.com.ua/>), до якої можуть звернутися здобувачі та НПП. Під час зустрічей із фокусом-групами було з'ясовано, що здобувачка Ю.Матвійчук та проф. В.Ворожбіт-Горбатюк отримали кваліфіковану психологічну допомогу фахівців цього відділу. Загалом серед здобувачів та НПП панує атмосфера взаємоповаги та підтримки. Серед здобувачів ОНП “Освітні педагогічні науки” проводиться анкета «Визначення

рівня задоволеності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти якістю освітньо-наукової програми і освітньо-науковим середовищем, в якому відбувається її реалізація” (<http://surl.li/aabae>), що торкається й питань їхніх потреб та інтересів. Опитування здобувачів ОНП у 2021 р., засвідчило, що для 96% із них освітньо-наукове середовище є психологічно комфортним (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Anketa/Rezultatu_anketu_22_1.pdf).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ установлено, що освітня підтримка здобувачів забезпечується відділом аспірантури та докторантури, НПП кафедри освітології та інноваційної педагогіки. На кафедрі склалася традиція посвяти здобувачів в аспіранти, про що повідомила на зустрічі з академічним персоналом проф. С.Золотухіна. Організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здійснюється науковими керівниками, викладачами, Радою молодих учених, Психологічною службою тощо. Здобувачі обізнані про можливість звернутися за допомогою до цих структурних підрозділів. Інформаційна підтримка аспірантів відбувається також за допомогою сайту ЗВО, інформація на якому постійно оновлюється, через групи у Viber, Telegram. У ХНПУ працює “Дитячий універ” - спеціально обладнана кімната для дітей здобувачів і викладачів, яка була продемонстрована під час огляду матеріально-технічної бази. Соціальна підтримка здобувачів реалізується і завдяки виплаті стипендій (аспірантки Т.Грановська та К.Садурська отримують стипендії Президента України); створенню належних умов для розвитку, відпочинку, харчування, медичного обслуговування та оздоровлення; поселенню у разі потреби у гуртожиток.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази, зустрічей із фокус-групами ЕГ пересвідчилася, що в ХНПУ створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Питаннями здобувачів з ООП опікується Навчально-методичний інклюзивний центр (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyy-centr>). Для осіб з обмеженнями у пересуванні виготовлено пандуси біля входу в навчальні корпуси, є кнопка виклику чергового, встановлено металеві поручні для входу в будівлі та користування сходами, оснащено санітарно-гігієнічні кімнати, передбачено супровід відповідальною особою, у навчальному корпусі, який знаходиться за адресою: вул. Валентинівська, 2, є ліфт. Проте на цій ОНП не навчаються такі категорії здобувачів. Важливо, що в ХНПУ створюються умови для навчання і таких категорій осіб з ООП, як: обдаровані здобувачі та здобувачі, які мають дітей. На зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО проректор з навчально-наукової роботи В.Борисов зазначив, що обдарована молодь залучається до участі у конкурсах та проектах різного рівня, заохочується відзнаками університету. Для здобувачів, які мають дітей, в ХНПУ працює “Дитячий універ”, де можна на певний час залишити дитину раннього та дошкільного віку. Діти перебувають під наглядом студентів-волонтерів факультету початкового навчання. Такими послугами користуються не лише аспіранти, а й викладачі, про що було підтверджено на зустрічах із відповідними фокус-групами. Керівник відділу аспірантури та докторантури І.Разуменко повідомила, що аспіранти з малими дітьми можуть навчатися за індивідуальним графіком. Це не суперечить Положенню про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Org_osv_pr_zd_3riv.pdf).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ХНПУ діє чітка і зрозуміла політика вирішення конфліктних ситуацій. Урегулюванням та попередженням конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу займається Комісія з етики та управління конфліктами (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Komicia_z_etuku_ta_upravlinya_konfliktamu.pdf). До її складу входять не лише НПП, а й представники студентського самоврядування, Ради молодих учених, голова профспілкової організації студентів. Комісія приймає письмові звернення від усіх учасників освітнього процесу щодо вирішення конфліктної ситуації; перевіряє факти та приймає рішення відповідно до чинного законодавства України. У ХНПУ затверджено Етичний кодекс (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Etuchnyi_kodeks.pdf), що зорієнтований на ефективне забезпечення прав та інтересів усіх учасників освітнього процесу. Уведено в дію і Положення про механізм реагування на випадки булінгу (цькування) в ХНПУ імені Г.С.Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polojenya_pro_byling.pdf). Також на сайті ХНПУ на головній сторінці є кнопка “Зворотний зв'язок”, що дає можливість поставити питання керівництву університету, повідомити про конфліктні ситуації адміністрації та відповідні структурні підрозділи. У Положенні про запобігання та протидію дискримінації та сексуальним домаганням (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_zapobigannya_i_protudiyu_duskruminazii.pdf) визначено заходи попередження та подолання цих негативних явищ. Постійно діючим органом у розв'язанні цих

питань є Комісія із запобігання і протидії дискримінації та сексуальним домаганням. Діяльність членів комісії зорієнтована на інформування учасників освітнього процесу про дотримання політики протидії дискримінації та сексуальним домаганням в ХНПУ, розгляд відповідних скарг. Важливо, що під час зустрічі аспіранти продемонстрували свою обізнаність із процедурами вирішення конфліктних ситуацій. Здобувачі, НПП та керівник комісії з етики та управління конфліктами Ю.Шинкарьов запевнили, що таких ситуацій на цій ОНП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне оснащення ОНП повністю забезпечують досягнення визначених цілей та ПРН. У ХНПУ працює сучасна бібліотека. Здобучі мають "єдину картку читача", що дозволяє їм користуватися фондами інших бібліотек м. Харкова. Існують окремі приміщення, де аспіранти можуть працювати з різними типами джерел (читальна зала, аудиторії для аспірантів, Китайський і Турецький культурні центри). Доступ для здобувачів і НПП до інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним. Освітнє середовище безпечно для життя та здоров'я здобувачів, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. У ХНПУ на високому рівні забезпечена освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів, що навчаються за ОНП. Освітній процес ґрунтуються на засадах партнерства та взаємоповаги між його учасниками. Велика увага приділяють створенню умов для різних категорій здобувачів з особливими освітніми потребами (з обмеженнями в пересуванні, обдарованим, з малими дітьми). Інноваційною практикою є функціонування для дітей здобувачів та НПП "Дитячого універсу". У ХНПУ існують чітка політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліків не було виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ встановила, що освітнє середовище та матеріально-технічні ресурси відповідають зразковому рівню. В освітньому процесі використовується сучасне навчальне обладнання. Створено безпечні та комфортні умови для навчання та здійснення наукових досліджень. На високому рівні забезпечена освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів, що навчаються за ОНП. Створено умови для навчання різним категоріям здобувачів з особливими освітніми потребами (з обмеженнями в пересуванні, обдарованим, з малими дітьми). Інноваційною практикою є функціонування для дітей здобувачів та НПП "Дитячого універсу". У ХНПУ існують чітка політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Зважаючи на відсутність слабких сторін та наявність зразкових та інноваційних практик, ЕГ вважає, що ОНП "Освітні, педагогічні науки" відповідає рівню А за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ОНП оновлюється щорічно відповідно до Положення про освітню програму ХНПУ імені Г.С. Сковороди <http://surl.li/zclc> та Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ <http://surl.li/vhel>. Розробка ОНП здійснювалась проектною групою, в процесі обговорень були враховані пропозиції зацікавлених сторін. За вдосконалення ОНП в ХНПУ відповідає Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти <http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy>. Стейкхолдери мали змогу переглядати проекти ОНП, залучатись до опитувань, засідань, надавати зворотній зв'язок <http://hnpu.edu.ua/uk/contact>. На зустрічах з фокус-групами підтверджено систематичний перегляд ОНП на засіданнях проектної групи, де враховуються пропозиції здобувачів освіти та роботодавців. З пропозицій було враховано: розширити міжнародну діяльність, практичну діяльність, введені нові дисципліни, розширено спектр вибіркових дисциплін та інші. Після останнього перегляду щодо реалізації ОНП у 2021 році узагальнені пропозиції стейкхолдерів висвітлено на сайті університету <http://surl.li/zcku>.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до протоколу № 8 засідання проєктної групи ОНП від 27 червня 2019 року було взято до уваги пропозицію здобувача освіти В.Жукова щодо проведення опитувань здобувачів з метою виявлення труднощів і перешкод під час навчання на ОНП. Відповідно до протоколу №10 від 23 січня 2020 року, І.Єсікова висловила пропозицію від здобувачів освіти щодо перезарахування результатів неформальної освіти. Згідно з протоколом № 11 від 26 червня 2020 року було розглянуто пропозицію про введення вибіркової дисципліни “Андрагогіка”, збільшення кількості годин на науково-викладацьку практику. На останньому засіданні було розкрито тематику академічної доброчесності, яка помітно популяризована серед здобувачів (протокол №12 засідання проєктної групи ОНП від 21 січня 2021 року). Відповідні документи були надані ЕГ під час акредитації. І.Єсікова під час зустрічі з ЕГ окреслила комунікацію з аспірантами із застосуванням месенджерів, обговоренням очно в групах щодо можливостей покращень якості освіти на ОНП та підтвердила факт висвітлення пропозицій від аспірантів на засіданнях проєктної групи щодо участі у волонтерській діяльності, активізації участі у міжнародних стажуваннях, консультації з іноземними фахівцями відповідно до тематики дисертаційних досліджень, залучення щодо написання грантів). Результати опитувань свідчать, що 78,1% зазначили про участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу та освітньої програми <http://surl.li/zavd> . Висловити пропозиції щодо удосконалення ОНП здобувачі можуть скориставшись формою “Зворотній зв’язок” <http://hnpu.edu.ua/uk/contact> . На основі аналізу результатів анкетування «Практика очима аспірантів», відгуків здобувачів (Т.Бондар, Д.Кохан) було замінено ОК «Теорія і методика викладання у вищій школі» на ОК «Професійна майстерність викладача вищої школи» у зв’язку із затвердженням професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (протокол №9 засідання науково-методичної комісії фізико-математичного факультету ХНПУ від 25 травня 2021 року). Стосовно реалізації освітньої діяльності за ОНП, за ініціативи здобувачів було організовано проведення гостьових лекцій від іноземних науковців. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі освіти підтвердили своє залучення до удосконалення ОНП, зокрема Я.Опанасенко зазначив про врахування побажань щодо імплементації цифрових технологій в освітній процес, вдосконалення відповідності змісту освіти до форм роботи, Д.Кохан підтвердила залученість представників аспірантів до обговорення на засіданнях проєктної групи (В.Жуков, Т.Бондар, І.Єсікова), факт перенесення дисципліни “Наукові підходи в педагогічних дослідженнях” з 6-го семестру (ОНП 2016) до 1-го та 2-го семестру з подальшим удосконаленням назви дисципліни, а саме “Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів”, обговорення щодо розвитку навичок менеджменту, проєктної діяльності що знайшло відображення у дисципліні “Грантова та проєктна діяльність”.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об’єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Університет здійснює підготовку фахівців насамперед для забезпечення кадровим потенціалом ХНПУ, тому враховує пропозиції внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів, а також здійснює ретроспективний аналіз на засіданнях кафедри, проєктної групи, круглих столах з адміністрацією закладу та структурними підрозділами, систематично вдосконалює систему реагування на виявлені недоліки в ОНП. Роботодавці залучені до процесу перегляду ОНП через участь у засіданнях проєктної групи, наглядової ради, офлайн та онлайн комунікацію з гарантом, НПП та менеджментом ХНПУ. Наприклад на засідання проєктної групи ОНП був запрошений заступник директора Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації В.Ігнат'єв, який наголосив на важливості наукових досліджень серед освітянської спільноти (протокол №12 від 21 січня 2021 року). На засіданнях проєктної групи ОНП заслухали також і академіка НАПН України М.Євтуха про прийняття оновленої Національної рамки кваліфікацій (протокол №11 від 26 червня 2020 року), відповідно до якої було в подальшому проаналізовано зміст ОНП; про необхідність реалізації міждисциплінарного підходу, розвитку цифрової та методичної компетентності викладачів і здобувачів, розробці спільних освітніх проєктів з територіальними громадами та Департаментом науки і освіти ХОДА (протокол № 13 від 25 березня 2021 року). На основі відгуків рецензентів (Л. Лук'янова, С. Омельченко, В. Ігнат'єв, О. Башкір, Юй Цзінчжен) було: уточнено назви циклів, як: Цикл загальнонаукової, гуманітарної та мовної підготовки Цикл професійної (спеціальної) підготовки Цикл науково-дослідної підготовки (універсальні навички дослідника); змінено назви ОК “Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів”, “Розвиток світової та вітчизняної педагогічної думки”, “Інноватика в галузі освіти”, “Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів”, до НП включено нові дисципліни “Теорія та методика викладання у вищій школі”, “Грантова та проєктна діяльність”; виключено ОК “Педагогіка вищої школи» із змісту ОНП; розширено перелік ВД, зокрема “Науковий СтендАП (Science Slam): практикум”, “Дизайн науково-педагогічного мислення: практикум”, “Педагогічний експеримент і методи математичної статистики” (протокол № 11 від 26 червня 2021 року). За словами НПП роботодавцями було запропоновано включити також в зміст ОНП дисципліну “Педагогічна майстерність викладача вищої школи”. Згідно з результатами анкетування “Оцінювання співпраці з роботодавцями ОНП” 87,5% опитуваних вказали, що рівень підготовки фахівців за ОНП відповідає сучасним вимогам діяльності закладу освіти <http://surl.li/zbhh> . Під час зустрічей з роботодавцями останніми було підтверджено факт залучення до перегляду ОНП, оцінювання якості освітньої діяльності за ОНП, надання бази для проходження практики аспірантам та впровадження наукового експерименту.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Відстежуванням траєкторії працевлаштування займається Асоціація випускників <http://hnpu.edu.ua/uk/division/asociaciya-vypusknykiv>. Випускники цієї ОНП успішно пройшли захист дисертаційного дослідження, працюють в освітній сфері, є конкурентними на ринку праці <http://surl.li/zcnq>. Для прикладу, В.Жуков – заступник декана факультету мистецтв ХНПУ, І.Небитова – заступник декана факультету початкового навчання ХНПУ, Т.Бондар – викладач кафедри української мови, основ психології та педагогіки Харківського національного медичного університету (здобувач освіти цієї ОНП Д.Кохан працевлаштована на цій кафедрі також), О.Загребельний – заступник начальника факультету №4 Національної академії Національної гвардії України. Під час відкритої зустрічі з ЕГ випускники засвідчили високу якість викладання на цій ОНП та відповідність здобутих компетентностей сфері їх діяльності. Оцінити рівень якості освіти за цією ОНП та вказати власне кар'єрне зростання випускники можуть за допомогою анкетування <http://surl.li/zcnt>.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система моніторингу якості освіти ХНПУ побудована за двома напрямками: зовнішній (ліцензування, акредитація, участь роботодавців, діяльність наглядової ради) та внутрішній моніторинг (поточний, семестровий та підсумковий контроль, контроль якості викладання, атестація викладачів) <http://hnpu.edu.ua/uk/monitoring>. На сайті ХНПУ відповідно до Порядку проведення моніторингових досліджень в ХНПУ <http://surl.li/zcnv> розроблені та введені в дію анкети як для здобувачів, так і для НПП і роботодавців. Анкети відрізняються за тематикою та націлені на окремі групи зацікавлених сторін (щодо задоволеністю освітнього середовища, наукової та інноваційної діяльності, реалізації ОНП тощо). Оновлення ОНП відбувається після надходження пропозицій онлайн <http://surl.li/zcku> та обговорень пропозицій на засіданнях проєктної групи, після оновлень нормативно-правової бази освітньої системи країни. Серед значимих пропозицій можна виокремити наступні: розширити дослідницьку складову, спектр вибіркових дисциплін у відповідності до тематик досліджень, збільшити кількість годин на практичну підготовку, акцентувати увагу на міжнародну діяльність, діджиталізацію. Під час зустрічей з фокус-групами, серед недоліків ОНП (2016, 2017, 2018, 2019, 2020 років) було виокремлено: співвідношення кредитів ЄКТС при реалізації ОК, що сприяло вдосконаленню ОНП, а саме зменшенню кількості годин для вивчення ОК “Філософія” з подальшим перейменуванням дисципліни “Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів”; необхідність набуття фахових компетентностей здобувачами вже з першого року навчання, що було виправлено здійснивши реалізацію ОК “Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів” на першому році навчання замість третього; невідповідність змісту дисциплін вимогам сучасного ринку праці та дослідницького середовища, що зумовило включення нових дисциплін до циклу науково-дослідної підготовки з огляду на необхідність реалізації міжнародних проєктів (наприклад включення ОК “Грантова та проєктна діяльність”). За ініціативи аспірантів розширений перелік вибіркових дисциплін, зокрема включено до переліку ОК “Адаптація та гармонізація кримінального законодавства України із кримінальним законодавством ЄС”, “Стилі і напрями літературного процесу”, “Електронне урядування в органах виконавчої влади” тощо. Менеджментом закладу також зазначено, що якість освітнього процесу, якість викладання НПП, пропозиції щодо вдосконалення ОНП відслідковуються структурними підрозділами, гарантом та проєктною групою. Зміни вносяться в нову редакцію ОНП після аналізу доцільності імплементації нових дисциплін, розподілу кредитів відповідно до сучасних реалій ринку праці, нормативно-правової бази. Рекомендовано удосконалити механізм аналізу та оприлюднення результатів опитувань аспірантів та стейкхолдерів щодо пропозицій з удосконалення ОНП на веб-сторінці університету із зазначенням дати.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП відбувається вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Внутрішня культура якості освіти в університеті регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ХНПУ <http://surl.li/zbac>. Колегіальними органами системи забезпечення якості є Вчена Рада і Виконавча Рада. На сайті ХНПУ висвітлено політику щодо забезпечення якості освіти <http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>. Відповідно до плану роботи Виконавчої ради (Ради з якості) ХНПУ на 2020/2021 рік висвітлено основні напрямки діяльності щодо забезпечення якості на 2020/2021 рік <http://surl.li/zcoe>. Цикл забезпечення якості вищої освіти реалізується на чотирьох рівнях: здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти з метою реалізації місії закладу; реалізація ОНП, поточний моніторинг (здійснення самоаналізу); впровадження та адміністрування ОНП, систематичний моніторинг (внутрішній аудит, аналіз інформації від зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів); прийняття загально

університетських рішень щодо реалізації і політики якості ЗВО <http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>. Забезпечення дієвості механізму забезпечення якості здійснює Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти <http://smc.hnpu.edu.ua/> ХНПУ співпрацює з Науковими установами <http://surl.li/zbhw>, що підтверджує високий рівень зовнішнього моніторингу освітньої та наукової діяльності. Учасники академічної спільноти надають власні пропозиції гаранту, висловлюють свою позицію щодо забезпечення якості освіти на засіданнях кафедр, засіданнях проєктних груп (протоколи додаються).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Розроблення, моніторинг та перегляд ОНП здійснюється відповідно до прийнятих закладом нормативних документів ХНПУ з врахуванням пропозицій здобувачів освіти та роботодавців. Для надання пропозицій забезпечені форми офлайн (залучення до круглих столів, конференцій, засідань кафедри, засідань проєктної групи, вченої ради) та онлайн комунікації (опитування, консультації, форма “Зворотній зв’язок”), а проєкт ОНП і надані пропозиції висвітлені на сайті, за рахунок чого можна прослідкувати зміни в ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендовано удосконалити механізм аналізу та оприлюднення результатів опитувань аспірантів та стейкхолдерів щодо пропозицій з удосконалення ОНП на веб-сторінці університету із зазначенням дати.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Простежується відповідність ОНП критерію 8 на основі аналізу сайту, додаткових фактів наданих ЕГ під час акредитації, усного підтвердження під час зустрічей з фокус-групами. У змісті ОНП прослідковується позитивна динаміка змін з урахуванням сучасного ринку праці, інтеграції в європейський освітній простір з урахуванням пропозицій від стейкхолдерів. Водночас видається доцільним удосконалення механізму аналізу та оприлюднення результатів опитувань аспірантів та стейкхолдерів щодо пропозицій з удосконалення ОНП на веб-сторінці університету із зазначенням дати.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Після аналізу сайту ХНПУ та інтерв’ювання фокус-груп ЕГ пересвідчилася, що в закладі встановлено чіткі та зрозумілі правила освітнього процесу з урахуванням прав та обов’язків усіх учасників. Механізми, правила та процедури освітньої діяльності регламентуються відповідними Положеннями які висвітлені на сайті в розділі “Нормативна документація Університету” <http://hnpu.edu.ua/uk/normativna-dokumentaciya-universytetu>. Після обговорень на зустрічах з фокус-групами ЕГ встановила, що учасники освітнього процесу ознайомлені з правилами та процедурами врегулювання прав та обов’язків, вносять корективи до нормативних документів на основі відповідних прав, ознайомлені з відповідальністю, передбаченою за порушення правил та процедур, послідовно дотримуються ухвалених правил та процедур під час реалізації ОНП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ХНПУ Центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти розміщено проєкти ОНП “011 Освітні, педагогічні науки” (2016, 2017, 2018, 2019, 2020 та 2021 років) <http://smc.hnpu.edu.ua/node/45>, де висвітлено також

пропозиції зацікавлених сторін які надані через електронну форму “Зворотній зв’язок” <http://surl.li/zbib> , результати опитувань (результати анкети № 1 “Оцінювання якості освітнього процесу здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти” <http://surl.li/zckr>, анкети №22 “Визначення рівня задоволеності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти якістю освітньо-наукової програми і освітньо-науковим середовищем”, в якому відбувається її реалізація (дослідницька група: відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету) (<http://surl.li/zckp>) пропозиції винесені на розгляд проектної групи <http://surl.li/zcko>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті закладу оприлюднена інформація про ОНП 2020 року https://e44efod1-d405-44c6-b7ff-4f92f32e81d8.filesusr.com/ugd/f8277c_635f18d6ae794ce181c839776025ea11.pdf та ОНП (2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021) <https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/zdobuvacham-osvitno-naukovogo-rivnyu> Навчально-методичне забезпечення дисциплін є достатньо інформативним, оскільки складається з навчальних програм, робочих програм, силабусів та методичних рекомендацій, які висвітлені на сайті <https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/2020-2024> .

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

В закладі забезпечена прозора інформативна політика, завдяки якій інформація є доступною та достовірною. Сайт закладу розроблений з врахуванням зручності при користуванні, кожен підрозділ висвітлює достатньо нормативного забезпечення, висвітлює події та заходи університету. Освітньо-наукова програма, проекти ОНП, робочі програми ОК викладені у вільний доступ для аналізу стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті закладу висвітлено результати діяльності, траєкторія працевлаштування лише деяких здобувачів. З огляду на чисельність аспірантів, рекомендуємо структурувати результати діяльності здобувачів та висвітлити на сайт ХНПУ моніторинг щодо наукової та практичної діяльності аспірантів (зокрема розглянути доцільність висвітлення їх портфоліо).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом ОНП відповідає критерію 9, а зазначений недолік несе рекомендаційний характер. На сайті ХНПУ достатнє інформаційне наповнення, зручна пошукова система, забезпечена політика прозорості та доступності механізмів діяльності університету, але потребує висвітлення інформації про діяльність аспірантів за індивідуальною освітньою траєкторією.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад’юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Згідно з ОНП (<http://surl.li/ycjn>) обсяг освітньої складової становить 50 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України “Про вищу освіту”. Обсяг чотирьох компонент, передбачених п.27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://bit.ly/3cAGp3x>), які забезпечують набуття відповідних компетентностей, становить: 1) здобуття глибинних знань зі спеціальності –12 кредитів ЄКТС (ОК “Розвиток світової та вітчизняної педагогічної думки”, “Теорія та методика викладання у вищій школі”,

“Інноватика в галузі освіти”); 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – 4 кредити ЄКТС (ОК “Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів”); 3) набуття універсальних навичок дослідника – 6 кредитів ЄКТС (ОК “Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів”, “Грантова та проєктна діяльність”); 4) здобуття мовних компетентностей – 6 кредитів ЄКТС (ОК “Академічно і професійно орієнтоване спілкування”). Це відповідає пропорціям, які були визначені Порядком до внесення в нього змін Постановою КМУ від 03.04.2019 р. (<https://bit.ly/2y3Hr9b>). Аналіз змісту освітньої складової ОНП (<http://surl.li/yqjn>) свідчить про її відповідність науковим інтересам аспірантів та можливість забезпечити їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Темі досліджень аспірантів корелюють з обов'язковими та вибірковими ОК. Зокрема, теми “Використання сенсорної інтерактивної дошки в процесі формування загально навчальних компетентностей у початковій школі країн Євросоюзу ” (Овчар Наталія), “Організація художньо-продуктивної діяльності старших дошкільників в країнах Східної Європи” (Штефан Маріна), “Виховання батьків у Фінляндії (друга половина XX – початок XXI століття)” (Волкова Яна) та ін. корелюють з обов'язковими ОК 1.5, та вибірковими ОК “Педагогічна інноватика”, “Сучасні педагогічні технології в освіті”, тощо. Слід зазначити про наявність обов'язкового ОК “Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів” (1.6), “Теорія та методика викладання у вищій школі” (1.4), “Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів” (1.1), що дозволяють забезпечити дослідницьку підготовку, а також наявність науково-викладацької практики проходження якої забезпечує підготовку до викладацької діяльності (<http://surl.li/yqjn>). На зустрічах з аспірантами було підтверджено задоволеність здобувачів змістом ОНП, а також можливість викладацької практики з урахуванням теми наукового дослідження.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Наукова діяльність аспірантів відповідає напряміві досліджень їхніх наукових керівників, що підтверджується відповідністю наукових публікацій (<http://surl.li/zbio>): у аспірантів Волкової Яни (Виховання батьків у Фінляндії (друга половина XX – початок XXI століття), Овчар Наталії (Використання сенсорної інтерактивної дошки в процесі формування загально навчальних компетентностей у початковій школі країн Євросоюзу), Титарчук Майї (Педагогічна підготовка студентів-філологів в університетах Нідерландів), Штефан Маріни (Організація художньо-продуктивної діяльності старших дошкільників в країнах Східної Європи) науковий керівник проф. Ворожбіт-Горбатюк В. В., яка має відповідні публікації (<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/vorozhbit-gorbatyuk>, <http://surl.li/zbio>); у аспірантів Гепенко Людмила (Педагогічні умови міжкультурного виховання майбутніх лікарів у закладах вищої медичної освіти), Славінської Юлії (Педагогічні умови професійно-орієнтованої самореалізації майбутніх лікарів-стоматологів у освітньому процесі закладів вищої медичної освіти) науковий керівник проф. Рибалко Л. С., яка має відповідні публікації (<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/ribalko>, <http://surl.li/zbio>); у аспіранта Бабак Ганни (Формування у курсантів-правоохоронців здатності працювати в команді у процесі вивчення іноземних мов), Чубукіна Олена (Організація діяльності клубних об'єднань вищих педагогічних навчальних закладів України (друга половина XX ст.), науковий керівник проф. Золотухіна С. Т., має відповідні публікації (<http://surl.li/zbio>, <https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/zolotuhina>), тощо. ЕГ засвідчує кореляцію тем наукових пошуків аспірантів з результатами наукових досліджень їхніх наукових керівників.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЕГ було з'ясовано, що університет на достатньому рівні здійснює підтримку здобувачів під час виконання наукових досліджень. Огляд матеріальної бази показав, що аспіранти мають можливість працювати у сучасній науковій бібліотеці, де є окрема читальна зала для них, доступ до наукових джерел та наукометричних баз даних, безоплатний Інтернет; в аудиторіях, обладнаних сучасними технічними засобами; у комп'ютерному класі; у Китайському і Турецькому культурних центрах, що містять джерела для проведення компаративних досліджень. Університет сприяє апробуванню результатів наукових досліджень здобувачів, зокрема, на базі Науково-методичної лабораторії освіти дорослих і педагогічного проектування, про що повідомила її очільниця А.Боярська-Хоменко, а також завдяки співпраці з іншими ЗВО (<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/zakladi-vishoyi-osviti>). На резервній зустрічі НПП зазначили, що здобувачі долучаються до наукових заходів, організованих університетом і кафедрою освітології та інноваційної педагогіки, наприклад: Осінньої школи Сковородинівської академії молодих учених (2018-2020 рр.), Ночі молодіжної науки – 2021, III Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених “Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі” та ін. Для аспірантів передбачено безкоштовне публікування результатів досліджень у збірниках наукових конференцій: “Наука та освіта в дослідженнях молодих учених”, “Персоналія у науково-педагогічному дискурсі”, “Моя академічна доброчесність”, “Вісник Сковородинівської академії молодих учених” та ін. Усіляко сприяє залученості аспірантів до наукових конференцій, підвищенню їхньої публікаційної активності Рада молодих учених, зокрема її голова О.Башкір. Організація підготовки здобувачів передбачає їхню щорічну звітність про результати наукової роботи.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь

у спільних дослідницьких проєктах тощо.

ЕГ установлено, що університет сприяє залученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Інформаційну підтримку у цьому питанні надає Центр міжнародного співробітництва і міжнародної освіти (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/intercoop>). Проаналізувавши інформацію, отриману від гаранта ОНП Л.Рибалко, простежуємо, що здобувачі різних років навчання беруть активну участь у наукових конференціях і вебінарах, проходять міжнародне стажування, публікують результати здійснених досліджень у зарубіжних виданнях, долучаються до рецензування наукових праць. Наприклад: Т.Бондар взяла участь у вебінарі “Distance Learning Tools on the Example of Zoom and Moodle Platforms” (Educators and Scholars Educational Foudbation, Instytut Badawczo-Rozwojowy, Польща, 15-22.02.2021 р., сертифікат ES № 4462/2021); Я.Волкова пройшла стажування за індивідуальною програмою (Lansi-Suomen opisto, West Finland College, Фінляндія, 25.05-12.06.2020 р., 120 год.), взяла участь у конференціях “Integration of Scientific Bases into Practice” (International Science Group, Швеція, 12-16.10.2020 р.), “Theoretical Foundations for the Implementation and Adaptation of Scientific Achievements in Practise” (International Science Group, Фінляндія, 22-23.06.2020 р.); Д.Желанов опублікував наукову статтю в зарубіжному журналі “Polish Science Journal” (IScience Poland, Польща, 25.05.2020 р.); М. Штефан долучилася до рецензування наукових робіт конференції “Society. Integration. Education” (Rezeknes Tehnologiju Akademija, Rezekne, Латвія, 28-29.05.2021 р.). Водночас не всі здобувачі активно залучені до такої роботи. ЕГ пересвідчилася, що здобувачі упродовж навчання на ОНП мають можливість брати участь у міжнародних наукових заходах, проходити стажування, публікувати наукові статті в зарубіжних виданнях.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники беруть участь у міжнародних проєктах, стажуваннях, вебінарах, активно висвітлюють свої наукові здобутки на конференціях. Зокрема, В.Ворожбіт-Горбатюк проходила стажування “Pedagogical and Psychological Education as a Component of the Education System in Ukraine and EU Countries” (Cuiavian University in Wloclawek, Польща), що зумовило вибір тематики дослідження аспіранткою Н.Овчар “Використання сенсорної інтерактивної дошки в процесі формування загальнонавчальних компетентностей у початковій школі країн Євросоюзу”. Відповідно до здобутого досвіду зі стажування В. Ворожбіт-Горбатюк опублікувала тези конференції за темою “Паритетність як основа навчальної взаємодії у форматі змішаного навчання у закладах вищої освіти.” (Матеріали науково-педагогічного стажування в Куявському університеті у Влоцлавеку: «Педагогічна та психологічна освіта як складова частина системи освіти України та країн ЄС», (республіка Польща) (3 серпня – 11 вересня 2020 р.). С.62-65.) Також у співавторстві з Н. Борисенко, Т. Разуменко було підготовлено тези “Новації у змісті підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (з досвіду Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди).” (The IV thInternationalscientificandpracticalconference «Integration of scientific bases in practice» (October 12-16, 2020). Stockholm, Sweden 2020. 3.271-274)<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/vorozhbit-gorbatyuk>. С. Лупаренко, яка пройшла стажування “The Innovative Methods and Technologies of Teaching: the Newest in European Educational Practice” (Вища лінгвістична школа, м. Честохова, Польща) імплементувала здобутий досвід в публікаційну активність, зокрема опублікована стаття “Аксіологічні засади системи освіти країн Західної Європи” (Збірник наукових праць “Педагогіка та психологія”. - Харків, 2020. - Вип.23, с. 103-110) <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/pedagogy/article/view/3280> Також науковими керівниками А. Боярською-Хоменко та С.Васильєвою розроблена дисципліна “Грантова та проєктна діяльність”, що передбачає імплементацію досвіду уже реалізованих у ХНПУ проєктів. Інформація про НПП, їх професійний розвиток та сферу наукових інтересів є у відкритому доступі на сторінці кафедри <https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/kolektiv-kafedri>.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Правила та механізми дотримання академічної доброчесності, відповідальність у разі недотримання АД у закладі прописані в Кодексі академічної доброчесності ХНПУ <http://surl.li/vhez>, Положенні про Комісію з питань академічної доброчесності <http://surl.li/zzag>. Відповідно до механізму, описаного у вищезазначених документах, відповідальність за порушення АД науковим керівником передбачена позбавленням права брати участь в конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проєктів, стипендій грантів або обмеження права бути керівником, рецензентом кваліфікаційних, наукових, навчально-методичних робіт, які виконуються в ХНПУ строком від одного до трьох років. На зустрічах з фокус-групами ЕГ було повідомлено, що таких випадків в закладі не було. Система забезпечення АД передбачає наявність кількох органів з функціями щодо дотримання АД: група сприяння АД, Комісія з АД, відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету, Інститут інформатизації освіти <http://surl.li/zzai>. Під час зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом були зазначені заходи, вжиті в ЗВО щодо дотримання АД, зокрема вдосконалення нормативної бази, механізмів запобігання, виявлення та процедуру розгляду випадків порушення АД, популяризація АД серед здобувачів та НПП, організація і проведення регулярних опитувань щодо вдосконалення системи управління якістю у ХНПУ. Здобувачі освіти підтвердили, що ознайомлені з правилами та процедурами АД, підписували Декларацію про дотримання АД в ХНПУ <http://surl.li/vibl>, активно залучалися до заходів, організованих ХНПУ. Зокрема, 2 листопада відбувся вебінар “Академічна доброчесність: теорія та практика” <http://surl.li/zyzu>, щорічний університетський конкурс есе “Моя академічна доброчесність”, де серед переможців здобувачка цієї ОНП М.Штефан <http://surl.li/zzaa>, здобувачка В.Сікора пройшла дистанційний курс “Академічна доброчесність в університеті. Науковим керівником Т. Твердохліб

разом зі співробітниками бібліотеки організовано О. Романовською та В Захарченко лекцію “Дотримання принципів АД здобувачами вищої освіти: основні питання” <https://www.youtube.com/watch?v=KZzYN818k9E> . Здобувач А.Дорожко презентувала доповідь на засіданні кафедри педагогіки ХНПУ (протокол № 13 від 02 лютого) на тему “Досвід боротьби з плагіатом та іншими проявами АД у закладах вищої освіти Польщі (на матеріалах зарубіжного стажування)”.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст освітньої складової ОНП свідчить про її відповідність науковим інтересам аспірантів та можливість забезпечити їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Чітка кореляція тем наукових пошуків аспірантів з результатами наукових досліджень їхніх наукових керівників. Університет організаційно та матеріально забезпечує можливості для апробації результатів наукових досліджень (надання науково-методичної допомоги, яка спрямована на підвищення якості дисертаційних досліджень, консультації від провідних науковців та професіоналів практиків від час участі у роботі Осінньої школи Сковородинівської академії молодих учених, наявність безкоштовного доступу до баз журналів, що індексуються у Scopus та Web of Science Core Collection, надання можливості публікації результатів досліджень у виданнях ХНПУ імені Г.С. Сковороди та участі у щорічних конференціях, тощо) та залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Наукові керівники аспірантів постійно залучені до наукової діяльності та публікуються у фахових вітчизняних і закордонних виданнях. Учасники ОНП обізнані щодо академічної доброчесності у науковій та освітній діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Аналіз публікаційної активності аспірантів у закордонних виданнях (наукові видання і матеріали конференцій) свідчить, що не всі здобувачі активно залучені до такої роботи.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів, університет організаційно та матеріально забезпечує можливості для апробації результатів наукових досліджень, залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Наукові керівники аспірантів є керівниками або виконавцями науково-дослідних робіт, до виконання яких залучають і здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Учасники ОНП обізнані щодо академічної доброчесності у науковій та освітній діяльності. Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 10, хоча не є інноваційною.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Квас Олена Валеріївна

Члени експертної групи

Гавриленко Тетяна Леонідівна

Цихмейструк Оксана Миколаївна